

SUPPLEMENT
TO THE
BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE.

Published by Authority.

SATURDAY, 2ND AUGUST 1862.

PROCEEDINGS OF THE LEGISLATIVE DEPARTMENT, BOMBAY.

The following Bill which it is intended to introduce into the Council of the Governor of Bombay for the purpose of making Laws and Regulations, is, together with the Statement of Objects and Reasons accompanying it, published for General information :—

A Bill to extend the Jurisdiction of the Bombay Court of Small Causes and to provide for the appointment of additional Judges of that Court.

Whereas it is expedient to increase the limit of the Jurisdiction of the Bombay Court of Small Causes, held under Act IX. of 1850, and whereas it is necessary to provide for the appointment of additional Judges of the said Court ; It is enacted as follows :—

The jurisdiction of the Court held or to be held in the Town of Bombay under the said Act IX. of 1850, shall extend to the recovery of any debt, damage, or demand, not exceeding the sum of One thousand Rupees, and to all suits in respect thereof (except the several matters and suits specified in proviso in Section XXV. of the same Act), and the several powers and provisions of the said Act, and all rules, orders, and regulations, which have been, or may be made, in pursuance of the said Act, shall extend to all debts, damages, and demands, which may be sued for in the said Court, not exceeding the sum of One thousand Rupees, and to all proceedings and Judgments for the recovery of the same, or otherwise, in relation thereto respectively, as fully and effectually to all intents and purposes as the same respectively are now or may be applicable to debts, damages, and demands, within the present jurisdiction of the said Court.

II. If both parties shall agree by a memorandum signed by them or their respective attorneys that the said Court of Small Causes have power to try any suit (not coming under the proviso in Section XXV. of Act IX. of 1850) when the debt, damage, or demand claimed, or the value of the property in dispute is more than One thousand Rupees, the said Court shall have jurisdiction to try the same.

- III. Where in any suit the debt or demand claimed consists of a balance not exceeding One thousand Rupees after an admitted set-off of any debt or demand claimed or recoverable by the Defendant from the Plaintiff, the Court shall have jurisdiction to try such suit.
- Jurisdiction when claim reduced by set-off to Rupees 1,000.
- IV. In any suit in the said Court in which the title of any corporeal or incorporeal hereditament, or to any franchise, shall incidentally come into question, the Judge shall have power to decide the claim or demand which it is the immediate object of the suit to enforce, notwithstanding the form in which the summons may have been issued.
- When Title shall come in question Court may decide the claim.
- V. The powers and provisions of Section XCI. of Act IX. of 1850 are hereby extended so as to apply to the case of any person who shall hold or occupy any house, land, or tenement, of which the value or the rent payable in respect thereof does not extend the rate of One thousand Rupees, and the said Section XCI. of Act IX. of 1850 shall be read as if the words "five hundred" were omitted and the words "one thousand" substituted for them, and Sections XCI., XCII., XCIII., and XCVI. of the said Act IX. of 1850 shall respectively be read as if the word "owner" were omitted, and the words "owner, landlords, or other person having right to the immediate possession of the premises" were substituted.
- Law as to recovery of small tenants extended to cases not exceeding Rupees 1,000
- In Sections 91, 92, 93, and 96 of Act IX of 1850, "owner" to be omitted and "owner, landlord, other person having right to the immediate possession of the premises" substituted.
- VI. If any suit shall after the passing of this Act be commenced in the High Court of Judicature at Bombay for any cause other than those specified in Section C. of Act IX. of 1850, for which a summons might have been taken out from a Court held under the said Act IX. of 1850, or under this Act, and a verdict shall be found for the Plaintiff for a sum less than One thousand Rupees if the said action is founded on contract, or less than Three hundred Rupees if it is founded on wrong, the Plaintiff shall have Judgment to recover such sum only and not costs; and if a verdict shall not be found for the Plaintiff, the Defendant shall be entitled to his costs as between attorney and client, unless in either case the Judge who shall try the case shall certify on the back of the record that by reason of the difficulty, novelty, or general importance of the case, or of some erroneous course of decisions in like cases in the Court of Small Causes, the action was fit to be brought in the High Court.
- No costs in cases brought in the High Court when verdict is for less than Rupees 1,000 or Rupees 300, unless the Judge certifies.
- VII. If any person shall bring any suit in the High Court in respect of any grievance committed by the Clerk, Bailiff, or Officer, of any Court held at Bombay under Act IX. of 1850, or under this Act, under colour or pretence of the process of the said Court and upon the trial of the action, no greater damages shall be found for the plaintiff than the sum of One thousand Rupees, no costs shall be awarded to the Plaintiff in such action, unless the Judge shall certify upon the back of the record that the action was fit to be brought in the High Court.
- In suit in High Court against officer of Court if no verdict for more than 1,000 Rupees, no costs allowed unless Judge shall certify, &c.
- VIII. The fees to be taken by Attorneys and Barristers-at-Law practising in the said Court in cases brought within the jurisdiction given by this Act shall be as follows: an Attorney shall be entitled to have or recover a sum not exceeding Sixty Rupees for his fees and costs, and in no case shall any fee exceeding Ninety Rupees be allowed for employing a Barrister as Counsel in the cause. The expense of employing a Barrister or an Attorney or both, either by the Plaintiff or by the Defendant, shall not be allowed as costs unless by order of the Judge who shall try the suit, and the Judges of the said Court shall, from time to time, determine in what cases such expenses shall be so allowed.
- Fees payable to Attorneys and Barristers in suits tried under this Act.
- IX. There shall be payable in the Bombay Court of Small Causes in every cause of an amount to which jurisdiction is given to the said Court by this Act, the fees set forth in the Schedule hereto annexed, besides the sum of two annas in the Rupee on the amount of the sum claimed, which fee shall be paid over to the same account as that to which the fees payable under Section XIX. of Act IX. of 1850 are paid over.
- Fees payable to the Court of Small Causes in suits under this Act.

The Governor in Council may appoint as many Judges as may be necessary, two of whom shall be Barristers or Advocates.

One to be styled the First Judge.

Saving rights of the present Barrister Judge.

be designated as the First Judge.

First Judge to arrange distribution of business among the various Judges.

and he may subject to such

And to report arrangement to High Court for approval.

X. The Governor in Council may appoint as many persons as may be necessary to be Judges of the said Court, two of whom shall be Barristers-at-Law or Advocates of one of the High Courts of Jurisdiction in India or of the Court of Session in Scotland, one of whom shall be styled the First Judge: Provided always that of the Judges appointed under Section VIII. of the said Act IX. of 1850, the one who is a Barrister-at-Law or Advocate of one of the High Courts of Judicature in India or of the Court of Session in Scotland at the time of this Act coming into operation, shall

XI. The first Judge shall, subject to the approval of the Judges of the High Court, make such arrangement as he shall think fit with regard to the distribution of the suits and of the general business of the Court among the various Judges thereof, approval any such arrangements from time to time. The First Judge shall forthwith report to the Judges of the High Court, for their approval, any arrangement made by him under this Section, but such arrangement shall be of force until disapproved.

XII. All suits when the debt or damage, claim or value of the property in dispute, is more than Rupees 500, whether on balance of account, or otherwise, shall be heard and determined only by a Judge who is a Barrister-at-Law or an Advocate of one of the High Courts of Judicature in India or of the Court of Session in Scotland.

Suits above Rupees 500 to be heard by a Judge who is a Barrister or Advocate.

XIII. If either party to any suit in which jurisdiction is given to the said Court by this Act shall be dissatisfied with the determination of the said Court in point of law, or upon the admission or rejection of any evidence, such party may appeal from the same to the High Court of Judicature, three or more of the Judges whereof shall sit as a

Parties may appeal to High Court in suits to which Jurisdiction is given by this Act.

Court of Appeal for that purpose, provided that such party shall within ten days after such determination give notice of such appeal to the other party or his attorney, and also give security, to be approved by the Clerk of the Court of Small Causes, for the costs of the appeal whatever be the event of the appeal, and for the amount of the Judgment if he be the Defendant and the appeal be dismissed: Provided, nevertheless, that such security so far as regards the amount of the Judgment shall not be required in any case when the Judge of the said Court of Small Causes shall have ordered the party appealing to pay the amount of such Judgment into the hands of the Clerk of the said Court and the same shall have been paid accordingly, and the said Court of appeal may either order a new trial on such terms as it thinks fit, or may order Judgment to be entered for either party as the case may be, and may make such order with respect to the costs of the said appeal as such Court may think proper, and such orders shall be final, not subject to any further appeal or review.

XIV. Such appeal shall be in the form of a case agreed on by both parties or their attorneys, and if they cannot agree, the Judge who shall have paid the suit upon being applied to by them or their attorneys shall settle the case and sign it, and such case shall be transmitted by the Appellant to the Officer duly authorized to receive the same in the High Court of Judicature.

Appeal to be in the form of a case agreed on. But if parties disagree Judge to settle and sign it.

XV. No appeal shall be from the decision of the said Court of Small Causes, if before such decision is pronounced, both parties shall agree in writing, signed by themselves or their attorneys or agents that the decision of the Judge shall be final, and no such agreement shall require a stamp.

Parties may agree not to appeal.

XVI. Any Judge of the said Court of Small Causes may, at all times, amend all defects and errors in any proceeding in such Court, whether there is anything in writing to amend by or not, and whether the defect or error be that of the party applying to amend or not, and all such amendments may be made with or without costs and upon such terms as to the Judge

As to amendment of defects and errors in Proceedings.

may seem fit, and all such amendments as may be necessary for the purpose of determining in the existing suit the real question in controversy between the parties shall be so made if duly applied for.

XVII. Where the amount of the assets of any deceased person situated within the Island of Bombay shall not exceed in value the sum of Rupees 5,000, it shall and may be lawful for any legatee of any specific chattel, or for any legatee of any pecuniary legacy payable out of the assets of any such deceased person, or for any residuary legatee, or for any person or persons entitled as next of kin of any such deceased person or the executors, administrators, or assigns of such legatee or next of kin, and they and each of them are, and is hereby authorized and empowered to proceed by summons against the Executor or Administrator of such deceased person, or against one of such executors or administrators in case there shall be more than one for the recovery of such legacies or distributive shares at any time after the expiration of one year from the decease of the Testator or Intestator, but not sooner; and it shall, and may be lawful for any Judge of the said Court of Small Causes upon due proof that the Defendant had received, or without wilful default might have received assets of the Testator or Intestator, sufficient and liable after payment of all just debts for the satisfaction in a due course of administration, either in the whole or in part of the Plaintiff's demand, to make an order for payment of such legacy, or to make an order for payment of the distributive portion, rateably and proportionably with other legatees standing in the same situation or other next of kin respectively as the case may be, and in case the Plaintiff shall establish his right to any specific chattel, it shall and may be lawful for such Judge to make an order for delivery of the same to the party entitled thereto, or to make an order for the payment of the value thereof and costs of suit, and in case the Plaintiff shall establish his right as residuary legatee, it shall and may be lawful for such Judge to make an order for the delivery, transfer, or payment of such residuary estate and effects to the party decreed entitled thereto.

XVIII. Where the property or assets of any deceased person situated within the Island of Bombay shall not exceed in value the sum of Five thousand Rupees, every Executor or Administrator shall, if thereunto required, by notice in writing by any legatee, next of kin, creditor, or other person interested therein, at any time after the twelve months from the decease of the Testator or Intestator, lodge with the clerk of the said Court of Small Causes, if such Testator or Intestator resided within the said Island of Bombay at the time of his death, and if he shall reside in a part of the Presidency of Bombay different from that in which such Testator or Intestator resided also in the Zillah wherein such Executor or Administrator resides, a schedule or account setting forth the particulars of the property or assets which the Testator or Intestator died possessed of or entitled to, and the amount, produce, and value of the same respectively, and the amounts and particulars of the debts due by the said Testator or Intestator and the amounts and particulars of the debts, legacies, and funeral, and testamentary expenses of the Testator or Intestator paid by or on account of any such Executor or Administrator, and showing the balance applicable to the purposes of the Will of the said Testator, or distributable amongst the next of kin of the said Intestator, or the property or chattels then undisposed of, and every such schedule or account shall be signed by such Executor or Administrator, and verified by the oath or affirmation (as the case may be) of the Executor or Administrator, to be sworn or made before the Clerk of the said Court of Small Causes or the Judge of the Principal Civil Court for the Zillah wherein such Executor or Administrator resides, and which oath or affirmation the said Clerk of the said Court of Small Causes and Judge are hereby respectively authorized and required to administer, and such schedules or accounts shall be preserved and kept by the said Courts respectively amongst the records thereof, and shall be deemed and taken as evidence against the said Executor or Administrator of the several matters therein contained, and in case any such Executor or Administrator shall neglect to lodge such schedule or schedules as aforesaid within the time herein before specified, he shall forfeit any sum not exceeding Five hundred Rupees.

XIX. In all proceedings by summons by any legatee or next of kin for recovery of any legacy or distributive share as aforesaid, it shall and may be lawful for the Plaintiff as such legatee or next of kin in such summons as aforesaid, to examine such Executor or Administrator on oath or affirmation in open Court, if the Court shall deem it necessary, in order to obtain a discovery of the estate and effects of the Testator or Intestator at the time of his or her

Legacies and Distributive Shares payable out of assets of any deceased person (when assets shall not exceed Rupees 5,000) recoverable in the said Court of Small Causes.

Executors and Administrators to lodge accounts if required.

Examination of Executor or Administration.

decease, and the value thereof, and of his or her debts, funeral, and testamentary expenses, and to obtain an admission that the Defendant is the executor or administrator (as the case may be), and to ascertain all such facts of which a party suing as legatee, or as next of kin in a Court of Equity, is entitled to a discovery.

XX. Every Executor or Administrator may be compelled by summons to be issued out of the said Court of Small Causes, to attend and produce the probate (if any) of the Will of the Testator, or the letters of administration of the Testator or Intestator (as the case may be), and submit to be examined on oath or affirmation in open Court touching the matters aforesaid on the trial of any such summons, and every Executor or Administrator who shall disobey any such first-mentioned summons shall forfeit and pay to the party at whose request such summons was issued the sum of One hundred Rupees as a penalty, but such penalty may be reduced or wholly remitted if the Judge before whom he shall have been required to attend shall, upon good and sufficient cause being shown, think fit to reduce or remit the same.

XXI. It shall be lawful for any Judge of the said Court of Small Causes in any summons for a legacy or a distributive share of the property or assets of a Testator or an Intestate under the provisions of this Act, to order the party suing to give notice either by advertisement or otherwise requiring persons having claims on the property or assets of the deceased to produce and verify such claims, and no such advertisement shall be charged with or liable to any duty, and all costs relating to such notice shall be borne and paid in such manner and by such parties as such Judge shall order or direct, and the said Judge may, if he shall think fit to direct such notice to be given, adjourn the hearing of the summons to some future day, and from time to time as occasion may require so as to allow sufficient time for publishing or giving such notice.

XXII. In any such summons or proceeding, the Judge of the said Court of Small Causes may, if he shall think fit, order money to be paid into the Bank of Bombay in the name of the Clerk of the said Court to the credit of the summons or cause in question, and such money shall be applied and disposed of according to the order and directions of the Judges of the said Court of Small Causes, and all payments of such moneys shall vest in the Clerk of the said Court for the time being, and shall be made upon an order in writing under the hand of the Clerk of the said Court countersigned by one of the Judges of the said Court, which order shall be a good and sufficient warrant to all intents and purposes.

XXIII. This Act and the said Act IX. of 1850 shall be read and construed as one Act, as if the several provisions in the said Act contained (not inconsistent with the provisions of this Act) were repeated and re-enacted in this Act.

SCHEDULE OF FEES.

Sums not above.	Every Summons or Subpœna.		Warrant.	
Rs.	Rs.	As.	Rs.	As.
600	2	4	6	0
700	2	8	7	0
800	2	12	8	0
900	3	0	9	0
1000	3	4	10	0
Sums above 1,000 Rs. . . .	4 annas additional for every 100 Rs. above 1,000 Rs.		1 Rupee for each 100 Rs. above 1,000 Rs.	

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS.

The propriety and expediency of extending the jurisdiction of the Court of Small Causes in Bombay, which, under Act IX. of 1850, is now limited to suits of the value of Rupees 500, have been felt by the public and urged on the Government. It has been forcibly represented that unnecessary delay, inconvenience, and heavy loss are entailed on suitors being compelled to forego the advantages and facilities of the Small Cause Court when their demands exceed Rupees 500, and that the want of such a tribunal and one in which justice is administered in the summary and expeditious manner prescribed by the Small Cause Court rules operates as a prohibition or denial of justice to suitors in cases, simple in their character but of greater amount than Rupees 500. As an evidence of the public preference of the Small Cause Court, it has been shown that suitors have abandoned large amounts in excess of Rupees 500, when their demands have exceeded that amount, for the purpose of bringing their cases within the jurisdiction of the Small Cause Court, and that suits have also been instituted in the Small Cause Court by consent of both parties at Rupees 500, although the real amount in dispute has greatly exceeded that sum, and that this has been done to avoid the expense attendant on a trial in the Supreme Court, and to obtain a speedy decision. Such a course, however, has been decided by the Small Cause Court to be illegal.

The Judges of the Supreme Court are in favour of increased powers being conferred on the Judges of the Small Cause Court, and suggest that their jurisdiction might be extended to cases where the matter in dispute does not exceed Rupees 1,000, but that cases above Rupees 500 should be heard before a Barrister Judge of the Court, and that appeals to the Supreme Court should, under certain conditions, be allowed in cases above Rupees 500. They also propose that when the amount in dispute exceeds Rupees 1,000, parties might by consent have the case determined in the Small Cause Court.

They are also of opinion that jurisdiction similar to that in the (Irish) Act XIV. and XV. Vic. c. 57 should be given in cases of claims for legacies and for distributive shares in property, where the assets of the Testator or Intestate are under a certain amount.

A Bill has been introduced into the Legislative Council of the Lieutenant Governor of Bengal to extend the jurisdiction of the Calcutta Court of Small Causes, and to provide for the appointment of Assistant Judges of that Court, and it is now proposed to adopt a similar, though more comprehensive measure, in the Council of the Governor of Bombay. The accompanying Bill shows the extended powers which it is considered desirable to confer on the Judges of the Small Cause Court in Bombay.

By order of His Excellency the Governor in Council,

LYTTELTON H. BAYLEY.

Deputy Secretary to Government.

Poona, 28th July 1862.

मुंबई येथील लेजिस्लेटिव खात्यांत धाडलेले कामांचे प्रोसिडिंग.

वंदेगान आलीनवाव मुस्तताव हजरत आनरबल गवरनर साहेव वाहादूर जंजिरे मुंबई यांचे कानून व कायदे करण्या विषयींचे कौन्सिलाचे नियमां प्रमाणे खाली लिहिलेला आक्टाचा मसुदा हेतुचे व कारणांचे तपशिला सुद्धा प्रसिद्ध केला असे.

मुंबई येथील लाहान दाव्याचे कोर्टाची हुकुमत वाढविण्या विषयींचे, व त्या कोर्टांत आणखी जज्य नेमण्याचा ठराव करण्या विषयींचे आक्टाचा मसुदा.

मुंबई येथील सन १८५० चे ९ वे आक्टा अन्वये भरलेले लाहान दाव्याचे कोर्टाचे हुकुमतीची मर्यादा वाढविणे योग्य आहे यास्तव आणि सदहू कोर्टांत आणखी जज्याची नेमणूक करण्याचा ठराव करणे जरूर आहे यास्तव खाली लिहिल्या प्रमाणे ठरविले आहे.

उद्देश.

१. सन १८५० चे ९ वे आक्टा अन्वये मुंबई शहरांत भरलेले किंवा भरावयाचे कोर्टास सदहू आक्टाचे २५ वे कलमाचे विशेष ठरावांत सांगितलेले प्रकारचे खटले व फियादी खेरीज करून पराकाष्ठा एक हजार रुपये पर्यंतचे घेणे किंवा नुकसानी किंवा दावा वसूल करण्या विषयींच्या फियादी व त्या संबंधी सर्व फियादी घेण्या विषयींची हुकुमत आहे आणि पराकाष्ठा एक हजार रुपयां पर्यंतचे ज्या घेण्या वावद व नुकसानी वावद व दाव्या वावद सदहू कोर्टांत फियादी होतील त्या सर्वांस आणि तीं घेणीं व नुकसानी व दावे वसूल करण्यासाठी किंवा त्या वावद इतर कशासाठी चाललेले सर्व कामांस व फेसल्यांस सदहू आक्टातील निरनिराळे अधिकार व ठराव आणि सदहू आक्टा अन्वये जे नियम व हुकूम व कानून केल्या असतील किंवा करण्यांत येतील त्या सर्व खाली लिहिल्या प्रमाणे लागू होतील असे समजावे, म्हणजे त्या सर्व, कोर्टाचे हालींचे हुकुमतीतील घेण्यास व नुकसानीस व दाव्यास सर्व प्रकारें पूर्वेपणी व कार्यसाधक रितीने जशा लागू आहेत किंवा असतील त्या प्रमाणे लागू होतील असे समजावे.

पराकाष्ठा १००० रुपयांपर्यंतचे रकमेचे फियादींचा इनसाफ करण्याचा अधिकार लाहान दाव्याचे कोर्टास आहे.

२. सन १८५० चे ९ वे आक्टाचे २५ वे कलमाचे विशेष ठरावांत सांगितलेले प्रकारची जी फियादी नसेल आणि ज्या फियादींत घेण्याची किंवा नुकसानीची किंवा दाव्याची रकम किंवा ज्या मालमिळकती विषयी तंटा पडला असेल त्या मालमिळकतीची किंमत एक हजार रुपयांवर असेल तसे फियादींचा इनसाफ लाहान दाव्याचे सदहू कोर्टांत करावा असे दोन्ही पक्षकार राजी होऊन यादीवर सही करितील किंवा त्यांचे अटर्नी सही करितील तेव्हा त्या फियादींचा इनसाफ करण्याचा अधिकार सदहू कोर्टास आहे असे समजावे.

कुठलायती वरून आपले हुकुमती वाहेतील खटल्यांच्या इनसाफ करण्याचा अधिकार कोर्टास आहे.

३. कोणतेही फियादींत घेणे किंवा मागणे खातेवाकीचे असेल आणि यादीवर प्रतिवादीने ज्या घेण्याविषयी किंवा मागण्याविषयी दावा केला असेल किंवा जें त्यास वसूल करिता येई असेल तें घेणे किंवा मागणे कबूल करून वजा देऊन वाकी काढली असेल ती एक हजार रुपयांवर नसेल तेव्हा त्या फियादींचा इनसाफ करण्याचा अधिकार कोर्टास आहे.

रकम वजा करून दावा १००० रुपयां पर्यंत कमी केला असेल तेव्हा हुकुमत आहे.

४. सदहू कोर्टातील कोणतेही मुकदम्यांत काँपोरिअल हिरिडिटेमेंटाचे किंवा इन-काँपोरिअल हिरिडिटेमेंटाचे मालकीचे हक्काविषयी किंवा फ्रानचैसचे मालकीचे हक्काविषयी

मालकीचे हक्का विषयी तक्रार निघेल तेव्हा दाव्याचा

१ अटर्नी दणजे वकील.

२ काँपोरिअल दणजे प्रत्यक्ष.

३ हिरिडिटेमेंट दणजे कोणतेही प्रकारची मालमिळकत वारसास जाते ती.

४ इनकाँपोरिअल दणजे आनुमानिक.

५ फ्रानचैस दणजे राजाकडून मिळालेला हक्क.

निकाल करण्याचा अधिकार कोर्टास आहे.

प्रसंगोपान्त तक्रार निवेल तर समन कोणतेही नमुन्याप्रमाणे दिलेले असेल तथापि जो दावा किंवा मागणे वसूल करण्याचे हेतुने फिर्याद केली असेल त्या दाव्याचा किंवा मागण्याचा निकाल करण्याचा अधिकार जज्यास आहे.

लाहान टेनेमेंट मिलण्या विषयीचा कायदा पराक्राष्टा १००० रुपयां पर्यंतचे फिर्यादीस लागू असे.

सन १८५० चे ९ वे आक्टाचे ९१ वे व ९२ वे व ९३ वे व ९६ वे कलमांतील "मालक" हा शब्द काढावा व त्याबद्दल "मालक किंवा फजीनदार किंवा ठिकाण कवज्यांत घेण्याचा हक्क असणारा इतर मनुष्य" हे शब्द घालावे.

हे कोर्टांत आणलेले फिर्यादींत १००० रुपयांहून कमी रकमेचा किंवा ३०० रुपयांहून कमी रकमेचा फैसला होईल तेव्हां जज्याने दाखला दिल्या वांचून खर्च मिळणार नाही.

कोर्टाचे अंमलदारावर हे कोर्टांत केलेले फिर्यादीत पराक्राष्टा १००० रुपयां पर्यंत रकमेचा फैसला झाला तर जज्याने दाखला लिहिल्या वांचून खर्च मिळणार नाही.

या आक्टा अन्वये इन्साफ झालेले फिर्यादींत अटर्नीस व वारिस्ट्रांस घावयाची फी

५. ज्या घराची किंवा जमिनीची किंवा *टेनेमेंटाची किंमत किंवा भाडे वावयाचे त्याचा दर एक हजार रुपयांवर नसेल असे घर किंवा जमीन किंवा टेनेमेंट कोणी मनुष्याचे उपभोगांत असेल, त्या मनुष्यास लागू होत अशे रीतीने सन १८५९चे ९वे आक्टाचे ९१वे कलमांतील अधिकार व ठराव वाढविले आहेत आणि सन १८५०चे ९वे आक्टाचे ९१वे कलमांत पांचवें हा शब्द आहे तो काढून त्याबद्दल एक हजार हे शब्द घातले आहेत या प्रमाणे ते कलम वाचावे. आणि सन १८५०चे ९वे आक्टाचे ९१वे व ९२वे व ९३ वे व ९६वे कलमांतील "मालक" हा शब्द काढून त्याबद्दल "मालक किंवा फजीनदार किंवा ठिकाण कवज्यांत घेण्याचा हक्क असणारा इतर मनुष्य" हे शब्द घातले आहेत असे सदरहू प्रत्येक कलम वाचावे.

६. सन १८५० चे ९ वे आक्टाचे १०० वे कलमांत सांगितले प्रकारच्या फिर्यादी खेरीज इतर ज्या फिर्यादी वावद सन १८५० चे ९ वे आक्टा अन्वये किंवा या आक्टा अन्वये भरलेले कोर्टांतून समन काढता येत तशी फिर्याद मुंबई येथील इन्साफाचे हे कोर्टांत हा आक्टा ठरल्या नंतर सुरू केली व करारा वरून फिर्याद केली असून हजार रुपयां हून कमी रकमे विषयी वादीचे तर्क फैसला झाला तर अथवा नुकसानी विषयी असून तीनशे रुपयांहून कमी रकमेचा फैसला झाला तर खाली लिहिल्या प्रमाणे हकिकत नसल्यास तितकी रकम मात्र वसूल करण्या विषयी वादीस फैसलानामा मिळेल, खर्चा विषयी मिळणार नाही. आणि खाली लिहिल्या प्रमाणे हकिकत नसून वादीचे तर्क फैसला झाला नाही तर ९ अटर्नी व कूळ यांचे दरम्यानचा खर्च प्रतिवादीस मिळेल द्वाणजे फिर्याद कठीण किंवा नवीन प्रकारची किंवा मोठे अगत्याची असल्या मुळे किंवा तसे फिर्यादीचा लाहान दाव्याचे कोर्टांत फैसला करण्याची खोटी रीत आहे यामुळे फिर्याद हे कोर्टांत आणण्या योग्य होती असा दाखला इन्साफ करणारे जज्याने दफतराचे पाठीवर सदरहू दोहोंपैकी कोणतेही प्रसंगी लिहिला तर सदरहू प्रमाणे होईल.

७. सन १८५० चे ९ वे आक्टा अन्वये किंवा या आक्टा अन्वये मुंबई येथे भरलेले कोणतेही कोर्टाचे क्लार्कने किंवा वेलीफाने किंवा अंमलदाराने सदरहू कोर्टाचे प्रोसेसीचे वाहाण्याने किंवा मिषांन खोटे केले असेल त्या बद्दल हे कोर्टांत कोणी मनुष्य फिर्याद करील आणि फिर्यादीची चौकशी होऊन पराक्राष्टा एक हजार रुपयां पर्यंत नुकसानी वादीस देण्याविषयी ठराव होईल तर त्या फिर्यादीत वादीस खर्च मिळणार नाही परंतु ती फिर्याद हे कोर्टांत आणण्या लायक होती असा दाखला दफतराचे पाठीवर जज्याने लिहिला तर मात्र खर्च मिळेल.

८. या आक्टा वरून दिलेले हुकूमतीतले फिर्यादीत सदरहू कोर्टांत काम करणारे अटर्नी व वारिस्ट्र याणी फी घ्यावयाची ती खाली लिहिल्या प्रमाणे घ्यावी. फी बदल व खर्चा बद्दल पराक्राष्टा साठ रुपये पर्यंत रकम मिळण्याचा किंवा वसूल करण्याचा हक्क अटर्नीस आहे आणि कोणतेही फिर्यादीत वारिस्ट्रारास *कौन्सिल केल्या बद्दल नव्वद रुपयांहून ज्यास्ता फी देवचू नये वारिस्ट्र व अटर्नी किंवा हे दोन्ही वादीने किंवा प्रतिवादीने केल्याच्या खर्चा फिर्यादीचा इन्साफ जो जज्य करील त्याणे हुकूम केल्या वांचून फिर्यादींतील खर्च म्हणून मिळणार नाही आणि कोणतेही फिर्यादीत सदरहू प्रकारचा खर्च सदरहू प्रमाणे देववावा हे वेळोवेळी सदरहू कोर्टाचे जज्यानी ठरवावे.

* टेनेमेंट द्वाणजे ज्या मालमिळकतीचा किंवा चक्काचा भोगवटा होऊ शकतो ती.

१ अटर्नी द्वाणजे वकील.

२ प्रोसेस द्वाणजे हुकूम.

३ कौन्सिल द्वाणजे आपले तर्क कोर्टांत घेणारा.

९. ज्या रकमेचे दाव्यावावद मुंबई येथील लाहान दाव्याचे कोर्टास या आक्टावरून हुकुमत दिली आहे तसे रकमेचे प्रत्येक फियादींत सदहू कोर्टांत या आक्टास जोडलेले परिशिष्टांत फी सांगितली आहे ती खाली लिहिलेले फी खेरीज आणखी दिली पाहिजे म्हणजे दावा केलेले ऐवजाचे रकमेचे दर रुपयास दोन आणे प्रमाणे रकम दाव्याची त्या रकमे खेरीज आणखी दिली पाहिजे. सन १८५० चे ९वे आक्टाचे १९ वे कलमा अन्वये फी ध्याव्याची ती ज्या खातीं भरतात त्याच खातीं सदहू फी भरावी.

१०. सदहू कोर्टांत जरूर असतील तितके जज्य नेमण्याचा अधिकार गवरनर इन कौन्सिलास आहे. त्या पैकीं दोघे वारिस्टर असावे किंवा हिंदुस्थानातील इनसाफाचे हे कोर्टां पैकीं कोणतेही कोर्टांतले किंवा स्काटलंडांतले सेशन कोर्टांतले आडवोकेट असावे आणि त्या पैकीं एकास फस्ट जज्य असें नाव द्यावें. परंतु असें ठरविलें आहे कीं सन १८५० चे ९ वे आक्टाचे ८ वे कलमा अन्वये जज्य नेमले असतील त्यां पैकीं एक जो, हा आवट अमलांत येण्याचे वेळीं वारिस्टर असेल किंवा हिंदुस्थानातील इनसाफाचे हे कोर्टांपैकीं कोणतेही कोर्टांतला किंवा स्काटलंडांतले सेशन कोर्टांतला आडवोकेट असेल तो फस्ट जज्य होईल व त्यास फस्ट जज्य असें नाव द्यावें.

११. कोर्टांतील फियादी व कामे कोर्टांचे निरनिराळे जज्यांस आपणास योग्य वाटेल त्या प्रमाणे वांटून देण्याचा बंदोबस्त हे कोर्टांचे जज्यांचे मंजुरीने करण्याचा अधिकार फस्ट जज्यास आहे आणि त्या बंदोबस्तांत सदहू प्रकारचे मंजुरीने वेळोवेळीं फेरफार करण्याचा अधिकार ही त्यास आहे. या कलमा अन्वये आपण केलेला बंदोबस्त मंजूर होण्यासाठीं फस्ट जज्याने हे कोर्टांचे जज्यांकडे लौकर लिहून पाठवावें परंतु तो बंदोबस्त नामंजूर होई तोंपर्यंत अमलांत राहिल.

१२. ज्या फियादींत दावा केलेलें घेणे किंवा नुकसानी किंवा तक्रारी मालमिळकतीची किंमत ५०० रुपयांवर असेल त्या फियादी हिशोबाचे बाकी विषयी असल्या किंवा इतर तऱ्हेच्या असल्या तथापि त्या सर्व फियादींच्या इनसाफ करून निकाल करणे तो जो जज्य वारिस्टर असेल किंवा हिंदुस्थानांतले इनसाफाचे हे कोर्टांपैकीं कोणतेही कोर्टांचा किंवा स्काटलंडांतला सेशन कोर्टांचा आडवोकेट असेल त्याणे करावा.

१३. या आक्टा वरून ज्या फियादी घेण्याची हुकुमत सदहू कोर्टास दिली असेल तसे कोणतेही फियादींतील कोणी पक्षकार सदहू कोर्टांचे फिसल्यास कायद्याचे गोष्टी वावद नाराजी असेल किंवा त्या कोर्टाने कोणताही पुरावा कबूल केल्या वदल किंवा ना कबूल केल्या वदल नाराजी असेल त्या पक्षकारास त्या वावद इनसाफाचे हे कोर्टास अपील करण्याचा अधिकार आहे. त्या कोर्टांचे तिवां जज्यांनीं किंवा अधिक जज्यांनी वसून त्या कामासाठीं अपील कोर्ट करावें. परंतु असें ठरविलें आहे कीं सदहू प्रकारचे पक्षकाराने सदहू प्रकारचा ठराव झाल्या नंतर दावा दिवसांचे आंत सदहू प्रकारचे अपिला विषयींची सूचना दुसरे पक्षकारास किंवा त्याचे अटनीस दिली पाहिजे. आणि खाली लिहिलेले गोष्टी विषयीं लाहान दाव्याचे कोर्टांचे क्लार्काचे खात्रीचा जामीन दिला पाहिजे म्हणजे अपीलाचा परिणाम कसाही झाला तथापि अपिलाचे खर्चा वावद आणि आपण मूळचा प्रतिवादी असेल तर अपील काढून टाकल्यास निवाड्याची रकम देण्या वावद जामीन दिला पाहिजे. परंतु असें ठरविलें आहे कीं निवाड्याची रकम लाहान दाव्याचे कोर्टांचे क्लार्का जवळ द्यावी असा हुकूम अपील करणारे पक्षकारास त्या कोर्टांचे जज्याने केला असेल व ती रकम त्या प्रमाणे दिली असेल तर निवाड्याचे रकमे वावद सदहू प्रकारचा जामीन मागूं नये. आपणास योग्य वाटतील त्या शर्तीनिशीं नव्याने इनसाफ करण्या विषयीं हुकूम करण्याचा अधिकार किंवा दोहोंपैकीं अमुक पक्षकाराचे तर्फे निवाडा करावा असा हुकूम करण्याचा अधिकार आणि आपणास योग्य वाटेल त्या प्रमाणे त्या अपिलाचे खर्चा वावद हुकूम करण्याचा अधिकार अपिलाचे सदहू कोर्टास आहे. आणि सदहू प्रमाणे हुकूम होईल तो आखरचा आहे असें समजावें व त्यावर आणखी अपील चालनार नाहीं किंवा त्याची पुनः तपासणी होणार नाहीं.

फियादीं वदल लाहान दाव्याचे कोर्टास या आक्टा अन्वये दाव्याची फी.

जरूर असतील तितके जज्य नेमण्याचा अधिकार गवरनर इन कौन्सिलास आहे. त्या पैकीं दोघे वारिस्टर किंवा आडवोकेट असावे. एकास फस्ट जज्य असें नाव द्यावें. हाहीचा वारिस्टर जज्य आहे त्याचे हक्क राखणे.

निरनिराळे जज्यांस काम वांटून देण्याचा बंदोबस्त फस्ट जज्याने करावा. बंदोबस्त मंजूर होण्या साठीं हे होंटास लिहून पाठवावें.

५०० रुपयां वरील फियादींच्या इनसाफ जो जज्य वारिस्टर किंवा आडवोकेट असेल त्याणे करावा.

ज्या फियादी घेण्याची हुकुमत या आक्टा वरून दिली आहे त्या फियादींत हे कोर्टांस अपील करण्याचा अधिकार पक्षकारांस आहे.

अपील करणे तें एक मत होऊन केस तयार करून करावें परंतु पक्षकार एक मत न होतील तर जज्याने केस तयार करून तिजवर सही करावी.

१४. सदरहू प्रकारचें अपील करणे तें दोन्ही पक्षकार किंवा त्यांचे अटर्नी कवूल करतील त्याप्रमाणे केस लिहून तयार करावें. आणि ते एकमत न होतील तर ज्या जज्याने फिर्यादीचा इनसाफ केला असेल त्यास त्याणी किंवा त्यांचे अटर्नीनी अर्ज केला असता त्या जज्याने केस तयार करून तिजवर सही करावी आणि ती केस इनसाफाचे हे कोर्टात घेण्याचा अधिकार ज्या अंमलदारास योग्य रितीने मिळाला असेल त्या अंमलदाराकडे अपील करणाराने पाठवावी.

अपील करून नये असा ठराव करण्यास पक्षकार मुख-यार आहेत.

१५. लाहान दाव्याचे कोर्टाचा जज्य फैसला करील तो आखरचा जाणावा असा दोन्ही पक्षकार किंवा त्यांचे अटर्नी किंवा मुखयार एक मत होऊन सहीनिशी लेख त्या कोर्टाने फैसला सांगितल्या पूर्वी करतील तर कोर्टाचे त्या फैसल्यावर अपील चालणार नाही आणि सदरहू प्रकारचे लेखांस स्टांप जरूर नाही.

चाललेले कामातील व्यंग व चुका सुधारण्या विषयी.

१६. लाहान दाव्याचे कोर्टात चाललेले कामांत व्यंग किंवा चुका असतील त्या सर्व कोणतेही वेळीं सुधारण्याचा अधिकार त्या कोर्टाचे कोणतेही जज्यास आहे. मग सुधारण्या विषयी काहीं लेख असला किंवा नसला तरी चिंता नाही आणि सुधारण्या विषयी अर्ज करणारे पक्षकारांचें तें व्यंग किंवा चूक असली किंवा नसली तथापि चिंता नाही आणि सदरहू प्रमाणे व्यंग किंवा चूक सुधारणे ती खर्च देववून किंवा देवविल्या वाचून व आपणास योग्य वाटेल त्या शर्तीनिशी सुधारण्याचा अधिकार जज्यास आहे आणि फिर्यादीत पक्षकाराचे दरमि्यान मुख्य तक्रार कोणती तिच्या निश्चय करण्यासाठी सदरहू प्रमाणे व्यंग किंवा चूक सुधारणे जरूर असेल तें योग्य रितीने दख्खत झाली असता सदरहू प्रमाणे सुधारावें.

मयत मनुष्याची मालमि-
ळकत ५००० रुपयांवर
नसेल तेव्हां त्यांतून देण्याच्या
लेगेसी व वांटणीचे हिस्से
लाहान दाव्याचे कोर्टात वसूल
करता येतील.

१७. कोणतेही मयत मनुष्याची मालमिळकत मुंबई टांपूत असेल तिची किंमत ५००० रुपयांवर नसेल तेव्हां मृत्युपत्र करून किंवा केल्यावाचून मयत मनुष्याचे मरणाचे तारिखे पासून एक वर्ष झाल्या नंतर कोणतेही वेळीं त्या मयत मनुष्याचे *एक्सक्यूटरावर किंवा ^२आडमिनिस्ट्रेटरावर अथवा एकाहून अधिक एक्सक्यूटर किंवा आडमिनिस्ट्रेटर असतील तर त्यांपैकीं एकावर ^३लेगेसीचे लेखासाठी किंवा वांटणीचे हिशासाठी समन काढून काम चालविण्याचा अधि-
कार खाली लिहिलेले मनुष्यांस आहे म्हणजे विशेष प्रकारचे ^४च्याटेलचे ^५लेगेटीस किंवा सदरहू प्रकारचे मयत मनुष्याचे मालमिळकतींतून पैक्याची लेगेसी ज्या लेगेटीस मिळावयाची असेल त्या लेगेटीस किंवा ^६रेसेड्युअरी लेगेटीस किंवा सदरहू प्रकारचे मयत मनुष्याचे जवळचे नात-
लग म्हणून ज्या मनुष्यास किंवा मनुष्यांस हक्क असेल त्या मनुष्यास किंवा मनुष्यांस अथवा सदरहू प्रकारचे गेलेटीचे किंवा जवळचे नातलगाचे एक्सक्यूटरास किंवा आडमिनिस्ट्रेटरास किंवा ^७आसैनास अधिकार आहे आणि मयत मनुष्याचे मालमिळकतीची योग्य रितीने वहिवाट करिताना वाजवी कर्जे अदा करून वादीचें सर्व मागणे किंवा त्यांपैकीं काहीं भाग देण्यापूर्वी व देण्यास पात्र अशी मृत्युपत्र करून किंवा केल्यावाचून मरणारे मनुष्याची मालमिळकत प्रतिवादीस मिळाली आहे किंवा मिळवि-
ण्याचा यत्न करण्यास बुद्धिपुरस्कर चुकला नसता तर मिळाली असती असा योग्य पुरावा झाला असता ती लेगेसी देण्याविषयी किंवा त्यासारिखे दुसरे लेगेटी असतील किंवा

* एक्सक्यूटर झणजे मृत्युपत्र करून त्यांत मालमिळकतीचा वहिवाटदार झणून जो मनुष्य नेमला असतो तो.

१ आडमिनिस्ट्रेटर झणजे मृत्युपत्र नसेल तेव्हां मयत मनुष्याचे मालमिळकतीची वहिवाट करण्या विषयी कोर्टालून ज्यास अधिकार पत्र मिळतें तो.

२ लेगेसी झणजे मृतलेखदान.

३ च्याटेल झणजे मालमिळकत.

४ लेगेटी झणजे मृतलेखदानाधिकारी.

५ रेसेड्युअरी लेगेटी झणजे कर्जे व दत्त कायदेशीर देणी अदा करून बाकी राहिलेली मालमिळकत मिळण्याचा हक्क अचणारा मृतलेखदानाधिकारी.

६ आसैनास झणजे मालमिळकत किंवा हक्क ज्या मनुष्यास पौतून दिला असेल तो.

इतर जवळचे नातलग असतील त्यांची वांटणी करून हिस्सा येईल तो देण्याविषयी हुकूम करण्याच्या अधिकार लाहान दाव्याचे कोटांचे कोणतेही जज्यास आहे आणि कोणतेही विशेष न्यायादाला बाबद आपला हक्क वादी शाबीत करील तर त्यावर हक्क असणारे मनुष्यास तो देण्याविषयी किंवा त्याची किंमत देण्याविषयी व फियॉदीचा खर्च देण्याविषयी हुकूम करण्याच्या अधिकार सदरहू प्रकारचे जज्यास आहे आणि रेसेड्युअरी लेगेटीचा आपला हक्क वादी शाबीत करील तर बाकी राहिलेली मालमिळकत त्या मनुष्याचे ती स्वाधीन करण्याविषयी किंवा त्याचे नावावर करून देण्याविषयी किंवा त्यास ती देण्याविषयी हुकूम करण्याचा अधिकार सदरहू प्रकारचे जज्यास आहे.

१८. मयत मनुष्याची मालमिळकत मुंबई टापूंत असेल तिची किंमत पाच हजार रुपयांहून अधिक नसेल तेव्हा लेगेटीने किंवा जवळचे नातलगाने किंवा घेणेदाराने किंवा त्या मालमिळकतीत संबंध असणारे इतर मनुष्याने लेखा सुचना दिली असता मृत्युपत्र करून किंवा केल्या वांचून मरणारे मनुष्याचे मरणाचे तारिखे पासून वारा महिने झाल्यानंतर कोणतेही वेळी एक्सक्यूटराने किंवा आडमिनिस्ट्रेटराने सदरहू प्रकारचा मृत्युपत्र करून किंवा केल्या वांचून मरणारा आपले मरणाचे वेळेस मुंबई टापूंत राहत असेल तर लाहान दाव्याचे कोटांचे क्लार्क जवळ खाली लिहिलेले प्रकारची यादी किंवा हिशोब द्यावा. आणि मृत्युपत्र करून किंवा केल्या वांचून मरणारा मनुष्य मुंबई इलाक्याचे ज्या भागांत राहात होता त्या भागा खेरीज इतर भागांत एक्सक्यूटर किंवा आडमिनिस्ट्रेटर राहात असेल तर तो ज्या जिल्ह्यांत राहत असेल त्या जिल्ह्यांतही देऊन ठेवावा झणजे मृत्युपत्र करून किंवा केल्या वांचून मरणारे मनुष्याचे कब्र्यांत जी मालमिळकत होती किंवा जिजवर त्याचा हक्क होता तिचा तपशील व रकम व उत्पन्न व किंमत;—आणि सदरहू प्रमाणे मरणारे मनुष्यावर जी कर्जे असतील त्यांचा तपशील आणि सदरहू प्रमाणे मरणारे मनुष्याची कर्जे व लेगेसी व त्याचे मरणाचा व मृत्युपत्रा बाबद झालेला खर्च सदरहू प्रकारचे एक्सक्यूटराने किंवा आडमिनिस्ट्रेटराने अदा केला असेल किंवा त्याचे खाती अदा केला असेल त्याची रकम व तपशील आणि मृत्युपत्र करून मरणाराचे मृत्युपत्रांत लिहिलेले कारणास लावण्याजोगी किंवा मृत्युपत्र केल्या वांचून मरणाराचे जवळचे नातलगाने वांटून देण्याजोगी बाकी असेल ती लिहून किंवा मालमिळकत विकण्याची राहिली असेल ती लिहून यादी किंवा हिशोब द्यावा.—आणि सदरहू प्रकारचे यादीवर किंवा हिशोबावर सदरहू प्रकारचे एक्सक्यूटराने किंवा आडमिनिस्ट्रेटराने सही करावी. आणि ती यादी किंवा हिशोब खरा आहे झणून प्रसंगा प्रमाणे एक्सक्यूटराने किंवा आडमिनिस्ट्रेटराने लाहान दाव्याचे सदरहू कोटांचे क्लार्क समक्ष किंवा आपण ज्या जिल्ह्यांत राहात असेल त्या जिल्ह्यांतील मुख्य दिवानी कोटांचे जज्या समक्ष शपथ घ्यावी किंवा प्रतिज्ञा करावी. सदरहू प्रकारची शपथ किंवा प्रतिज्ञा करविण्याचा अधिकार लाहान दाव्याचे सदरहू कोटांचे क्लार्कस किंवा जज्यास या आकडा वरून दिला आहे व त्याणे ती करविली पाहिजे असे ठरविले आहे. सदरहू प्रकारच्या यादी किंवा हिशोब कोटांनी आपले दफ्तरांत सांभाळून ठेवाव्या आणि त्यांत लिहिलेले गोष्टी बाबद त्या यादी किंवा हिशोब सदरहू एक्सक्यूटराचे किंवा आडमिनिस्ट्रेटराचे विरुद्ध काम चालेल त्यांत पुराव्यास घ्यावा. आणि सदरहू प्रकारचा एक्सक्यूटर किंवा आडमिनिस्ट्रेटर सदरहू प्रकारची याद किंवा यादी या आकडांत मागे सांगितलेले मुदतीत देण्यास हयगय करील तर पांचशें रुपये पर्यंत त्यास दंड होईल.

मागितले असतां हिशोब एक्सक्यूटरानी व आडमिनिस्ट्रेटरानी द्यावे.

* चाटल झणजे मालमिळकत.

१ रेसेड्युअरी लेगेटी झणजे कर्जे व इतर कायदेशीर देणी अदा करून बाकी राहिलेली मालमिळकत मिळण्याचा हक्क असणारा न्यतलेखदानाधिकारी.

२ लेगेटी झणजे न्यतलेखदानाधिकारी.

३ एक्सक्यूटर झणजे मृत्युपत्र करून त्यांत मालमिळकतीचा वडिवाटदार झणून जी मनुष्य नेमला असतो तो.

४ आडमिनिस्ट्रेटर झणजे मृत्युपत्र नसेल तेव्हा मयत मनुष्याचे मालमिळकतीची वडिवाट करण्या विषयी कोटांतून जज्या अधिकारपत्र मिळते तो.

५ लेगेसी झणजे न्यतलेखदान.

एक्सक्यूटरास किंवा आडिमिस्ट्रेटरास सवाल करणे.

१९. *लेगेटीने किंवा जवळच्या नातलगाने लेगेसी किंवा वांटणीचा हिस्सा मिळण्यासाठी सदहू प्रमाणे समन काढून काम चालविले असेल तेव्हा खालील लिहिलेले कारणे साठी कोर्टास जरूर वाटेल तर खुले कोर्टीत सदहू प्रकारचे एक्सक्यूटरास किंवा आडिमिस्ट्रेटरास शपथेवर किंवा प्रतिज्ञेवर सवाल करण्याचा अधिकार समनांतील लेगेटीस किंवा जवळचे नातलगास आहे. म्हणजे मृत्युपत्र करून किंवा केल्यावांचून मरणारे मनुष्याची मालमिळकत त्याचे मरणाचे वेळी होती ती मिळण्यासाठी व सांपडण्यासाठी व तिची किंमत समजण्यासाठी व त्याचें कर्ज व मरणाचा व मृत्युपत्राचा खर्च समजण्यासाठी सवाल करण्याचा अधिकार आणि प्रतिवादी एक्सक्यूटर किंवा आडिमिस्ट्रेटर आहे असे त्याचे तोंडी कतूल करविण्यासाठी सवाल करण्याचा अधिकार आणि एक्विटी कोर्टीत लेगेटी किंवा जवळच्या नातलग म्हणून दावा करणारे पक्षकारास ज्या गोष्टी माहीत करून घेण्याचा हक्क आहे त्या सर्व गोष्टी समजण्यासाठी सवाल करण्याचा अधिकार आहे.

मृत्युपत्राची व लेटर्स आफ आडिमिस्ट्रेशनची नकल एक्सक्यूटराने किंवा आडिमिस्ट्रेटराने हजर करावी आणि दाव्याचा इनसाफ होते वेळी सवालाचे जाव द्यावे.

२०. लाहान दाव्याचे सदहू कोर्टीतून समन काढून प्रत्येक एक्सक्यूटरा जवळून किंवा आडिमिस्ट्रेटरा जवळून खालील लिहिल्या प्रमाणे करविण्याचा अधिकार आहे म्हणजे तो हजर होई असे करण्याचा व मृत्युपत्र करून मरणारे मनुष्याचे मृत्युपत्राचा प्रोवेट घेतला असल्यास तो किंवा मृत्युपत्र करून किंवा केल्यावांचून मरणारे मनुष्याचे इलेटर्स आफ आडिमिस्ट्रेशन घेतले असेल ते हजर करी असे करण्याचा आणि सदहू प्रकारचे समनावरून चौकशी होईल तेव्हा सदहू प्रकारचे गोष्टीबाबद खुले कोर्टीत शपथेवर किंवा प्रतिज्ञेवर सवालाचा जाव देई असे करण्याचा अधिकार आहे. आणि जो एक्सक्यूटर किंवा आडिमिस्ट्रेटर प्रथम सांगितलेले समन अमान्य करील तर ज्या पक्षकाराचे अर्जा वरून सदहू प्रकारचे समन दिले असेल त्या पक्षकारास त्याणे दंडादाखल शंभर रुपये दिले पाहिजेत. परंतु ज्या जज्या समन त्यास हजर होण्याचे फरमाविले असेल त्या जज्यास चांगले व पूर्त कारणे वरून तो दंड कमी करणे किंवा माफ करणे योग्य वाटेल तर तो दंड कमी करण्याचा किंवा अगदी माफ करण्याचा अधिकार त्या जज्यास आहे.

दाव्या विषयी किंवा मालमिळकती विषयी जाहीरनामा लावण्याचा अधिकार लाहान दाव्याचे कोर्टाचे जज्यास आहे.

२१. मृत्युपत्र करून किंवा केल्यावांचून मरणारे मनुष्याचे मालमिळकतीतून लेगेसी किंवा वांटणीचा हिस्सा किंवा मालमिळकत मिळण्याविषयी या आक्टातील ठरावाअन्वये काढलेले समनांत खालील लिहिल्याप्रमाणे हुकूम करण्याचा अधिकार लाहान दाव्याचे सदहू कोर्टाचे कोणतेही जज्यास आहे म्हणजे मयत मनुष्याचे मालमिळकतीवर ज्याचा दावा असेल त्याणी आपले दावे हजर करून ते शकित करावे म्हणून जाहीरनामा लावून किंवा इतर रितीने सुचना द्यावी असा हुकूम फियाद करणारे पक्षकारास करण्याचा अधिकार आहे आणि सदहू प्रकारचे जाहीरनामाबाबद कोणताही कर पडणार नाही. किंवा द्यावा लागणार नाही. आणि सदहू प्रकारचे सुचनेचा सर्व खर्च सदहू प्रकारचा जज्य हुकूम करील किंवा फरमाविल त्या रितीने व त्या पक्षकारानी सोसला पाहिजे व दिला पाहिजे आणि आपणास योग्य वाटेल तर सदहू प्रकारची सुचना देण्याविषयी हुकूम करण्याचा व पुढील कोणतेही दिवसा पर्यंत समनाची चौकशी करण्याचे काम तहकूब करण्याचा अधिकार आणि सदहू प्रकारची सुचना प्रसिद्ध करण्यास किंवा देण्यास पूर्त वेळ मिळण्यासाठी वेळेवेळी कारण पडेल तेव्हा सदहू प्रमाणे करण्याचा अधिकार सदहू जज्यास आहे.

* लेगेटी म्हणजे मृतलेखदानाधिकारी.

२ लेगेसी म्हणजे मृतलेखापितदान.

१ एक्सक्यूटर म्हणजे मृत्युपत्र करून त्यांत मालमिळकतीचा वरिवाटदार म्हणून जो मनुष्य नेमला असतो तो.

४ आडिमिस्ट्रेटर म्हणजे मृत्युपत्र नसेल तेव्हा मयत मनुष्याचे मालमिळकतीची वरिवाट करण्या विषयी कोर्टीतून ज्याचे अधिकारपत्र मिळते तो.

५ प्रोवेट म्हणजे मृत्युपत्र कोर्टीत शकित केल्याने त्या प्रमाणे मयत मनुष्याचे मालमिळकतीची वरिवाट करण्या विषयी कोर्टीतून अधिकारपत्र मिळते ते.

६ लेटर्स आफ आडिमिस्ट्रेशन म्हणजे मृत्युपत्र नसेल तेव्हा मयत मनुष्याचे मालमिळकतीची वरिवाट करण्या विषयी कोर्टीतून अधिकारपत्र मिळते ते.

२२. सदहू प्रकारचे कोणतेही समनांत किंवा कामांत आपणास योग्य वाटेल तर आपले कोर्टाचे ह्काकांचे नांवें पैका त्या समनाचे किंवा दाव्याचे खातीं मुंबईव्यांकेंत भरण्या विषयीं हुकूम करण्याचा अधिकार लाहान दाव्याचे सदहू कोर्टांचे जज्यास आहे आणि लाहान दाव्याचे सदहू कोर्टांचे जज्य हुकूम करतील व फरमावितील त्या कामास सदहू पैका लावावा व सदहू प्रकारचे पैक्यांतून ज्या रकमा अदा व्हावयाच्या त्या सदहू कोर्टांचे ह्काकांस घेण्याचा अधिकार आहे आणि रकमा अदा करणे त्या सदहू कोर्टांचे ह्काकांचे सहीचे ज्या हुकुमावर त्या कोर्टांचे जज्याची प्रत्यंतराची सही असेल त्या लेखी हुकुमा वरून अदा कराव्या. सदहू प्रकारचा हुकूम पैका अदा करण्या वदल सर्व कारणासाठीं चांगला व पूर्ता आधार आहे असें समजावें.

पैका व्यांकेंत भरण्याविषयी हुकूम करण्याचा अधिकार आहे.

२३. हा आक्ट व सन १८५० चा ९ वा आक्ट एकच आक्ट आहे असें समजून त्यांचा अर्थ करावा व सदहू आक्टातील ठराव या आक्टातील ठरावास विरुद्ध नसतील ते या आक्टांत पुनः लिहून ठरविले आहेत असें समजावें.

हा आक्ट सन १८५० चे ९ वे आक्टाचा भाग आहे असा या आक्टाचा अर्थ करावा.

फौजे परिशिष्ट.

रकम.	प्रत्येक समाना वदल किंवा १ सपिन्या वदल.		चारंटा वदल.	
	रुपये.	आणे.	रुपये.	आणे.
६०० रुपयांवर नसेल तर.	२	४	६	०
७००	२	१८	७	०
८००	२	१२	८	०
९००	३	०	९	०
१०००	३	४	१०	०
१००० रुपयांवर असेल तर.	१००० रुपयांवरील दर १०० रुपयांस आणखी ४ आणे.		१००० रुपयांवरील दर १०० रुपयांस १ रुपया.	

हेतूंचा व कारणांचा तपशील.

मुंबई येथील लाहान दाव्याचे कोर्टांस सन १८५० चे ९ वे आक्ट वरून पांचशें रुपयां पर्यंतचे फियादींचा मात्र इनसाफ करण्याचा अधिकार हालीं आहे तो वाढविणे वाजवी व योग्य आहे असें सर्व लोकांचें मत आहे व ही गोष्टही सरकारास जाहीर करण्यांत आली आहे. लाहान दाव्याचे कोर्टांत फियाद करण्याच्या सोई व फायदे आहेत ते दाव्याची रकम पांचशें रुपयांवर असते तेव्हां फियाद करणारांस सोडून यांचे लागतात यामुळे त्यांस निरर्थक विलंब व अडचण व मोठी नुकसानी होते. — आणि लाहान दाव्याचे कोर्टांचे कायद्यांत सांगितलेले संक्षिप्त व जलदी निकाल करण्याचे रिती प्रमाणे इनसाफ ज्या कोर्टांत होतो असें कोर्ट नसल्यामुळे फियाद करणारांच्या फियादीं साध्या असून ५०० र्हे रुपयांवर असल्या तर त्यांस इनसाफ मिळण्यास प्रतिबंध केल्या सारिलें होतें ही गोष्ट सरकारास जाहीर करण्यांत आली आहे. लाहान दाव्याचे कोर्ट लोकांस अधिक आवडतें याचें प्रमाण असें दाखविण्यांत आलें आहे कीं कित्येक फियाद करणारानी आपले दावे ५०० रुपयांहून अधिक रकमेचे असता ते लाहान दाव्याचे कोर्टांचे हुकूमतींत आणण्यासाठीं ५०० रुपयां वरील ज्या ज्यास्ती रकमा होत्या त्यांवरील आपला दावा सोडून दिला आणि तक्रारीच्या रकमा ५०० रुपयांहून फारच मोठ्या होत्या तथापि दोन्ही पक्षकारांचे अनुमताने पांचशें रुपयांच्याच फियादीही लाहान दाव्याचे कोर्टांत केल्या आणि या प्रमाणे करतात ते सुधीम

कोर्टात इनसाफ झाला असता खर्च होतो तो न व्हावा व लीकर निकाल व्हावा यासाठी करतात परंतु हा मार्ग कायद्या विरुद्ध आहे असें लाहान दाव्याचे कोर्टाने ठरविले आहे.

लाहान दाव्याचे कोर्टाचे जज्यांस ज्यास्ती अधिकार यावे असें सुप्रीम कोर्टाचे जज्यांचें अनुमत आहे आणि त्यांचें असें म्हणणे आहे कीं ज्याविषयी तक्रार असेल ती वाबद १००० रुपयांवर नसेल तेव्हां त्या गोष्टीच्या इनसाफ करण्याचा अधिकार त्या जज्यांस द्यावा परंतु ५०० रुपयांवरील फिर्यादीचा इनसाफ करणे तो त्या कोर्टाच्या जो जज्य वारिस्टर असेल त्याणे करावा आणि ५०० शें रुपयांवर फिर्यादी असतील तेव्हां काहीं शर्तीनिशी सुप्रीमकोर्टात अपील चालेल असें ठरवावे.— त्यांचें आणखी असें म्हणणे आहे कीं तक्रारीची रकम १००० रुपयांवर असेल तेव्हां पक्षकारानी आपसांत समजूत करून आपले दाव्यांचा निकाल लाहान दाव्याचे कोर्टात करून घ्यावा.

त्यांचें आणखी असें अनुमत आहे कीं मृत्युपत्र करून किंवा केल्यावांचून मरणारे मनुष्याची मालमिळकत अमुक रकमेचे आंत असेल तेव्हां विक्टोरिया राणीचे कारकीर्दीचे १४वे व १५वे वर्षांत ५७ वा च्याप्टर म्हणून जो आवट एलंडा वाबद ठरला आहे त्यातील हुकुमती सारिखी हुकुमत मालमिळकतीतील श्लेगेंसी विषयी व वांटणीचे हिशाविषयी फिर्यादी असतील त्यांच्या इनसाफ करण्यावाबद द्यावी.

कलकत्ता येथील लाहान दाव्याचे कोर्टाची हुकुमत वाढविण्याविषयी आणि त्या कोर्टात आसिस्टंट जज्य नेमण्याचा ठराव करण्याविषयी आक्टचा मसुदा बंगालचे लेफ्टेनंट गवर्नराचे लेजिस्लेटिव कौन्सिलांत गुजारला आहे आणि तसाच आक्टचा मसुदा परंतु कोर्टाचे जज्यांस आणखी दुसरे तऱ्हेचे आणखी अधिकार देण्याविषयी मुंबईचे गवर्नर साहेबांचे कौन्सिलांत गुजारण्याचा विचार केला आहे ; आणि मुंबई येथील लाहान दाव्याचे कोर्टाचे जज्यांस जे आणखी अधिकार देणे योग्य आहेत म्हणून विचार केला आहे तसे ठराव या लगत आक्टचा मसुदा आहे त्यांत आहेत.

बमुजिबे हुकूम वंदेगान आलीनवाव मुस्तताव हजरत
आनरबल गवर्नर साहेब वाहादूर दरइजलास कौन्सिल.

लिटलटन हालीओक वेली साहेब,
डेप्युटी सेक्रेटरी निसवत सरकार यांची सही.

मुकाम गुणे, कौन्सिलाची कचेरी.

तारीख २८ वी माहे जुलै सन १८६२.

(True Translation)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Government.

મુંબઈનાં લેન્ડિસ્ટ્રીવ ખાતામાં ચાલેલાં કામનું પ્રેસિડિંગ.

ખંદેગાન આલીનવાખ સુસ્તેતાખ હજરત આનરખલ ગવરનર સાહેબ ખાહાદૂર જંજીરે મુંબઈની કાયદા તથા કાનુનો ફરનારી કૉસિલના નિયમ પ્રમાણે હેઠળ લખેલા આઈઝનો મસુદો તેનાં કારણની તથા સખખોની વિગત સાથે પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

મુંબઈની જ્હાના મુકરદમાની કોર્ટની હકુમત વધારવા ખાખત તથા તે કોર્ટમાં ખીજ જડજો નેમવાનો ડરાવ કરવા ખાખતના આઈઝનો મસુદો.

મુંબઈમાં સન ૧૮૫૦ના ૯મા આઈ પ્રમાણે જ્હાના મુકરદમાની કોર્ટ ભરીછે તેની હકુમતની મર્યાદા વધારવી યોગ્ય છે વાસ્તે, અને સદરહુ કોર્ટમાં ખીજ જડજોની નેમખૂક કરવાનો ડરાવ કરવાની જરૂર છે વાસ્તે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ડરાવ્યું છે:—

ઉદ્દેશ.

૧. સન ૧૮૫૦ના ૯મા આઈ પ્રમાણે મુંબઈરોહરમાં ભરાયલી અથવા ભરાવવાની કોર્ટને સદરહુ આઈઝની ૨૫ મી કલમના વિરોધ ડરાવમાં કહેલા પ્રકારના મુકરદમા તથા ફરિયાદીઓ સિવાય ઘણામાં ઘણા એક હજર રૂપિયામુધીનું લેણું અથવા નુકસાની અથવા દાવો વચ્ચલ કરવા ખાખતની ફરિયાદી તથા તે ખાખતની સઘળી ફરિયાદી લેવાની હકુમત છે, અને ઘણામાં ઘણા એક હજર રૂપિયા મુધીનાં જે લેણાંની તથા નુકસાનીની તથા દાવાની સદરહુ કોર્ટમાં ફરિયાદો થાય તે સઘળી ફરિયાદોને અને તે લેણું તથા નુકસાની તથા દાવા વચ્ચલ કરવા સાફ અથવા તે ખાખત ખીજાં કરાં સાફ જે કામ ચાલ્યું હોય અથવા ફેસલો થયો હોય તે કામને અથવા ફેસલાને સદરહુ આઈઝના જૂદા જૂદા અધિકાર તથા ડરાવ અને સદરહુ આઈ પ્રમાણે જે નિયમ તથા હુકમ તથા કાનુન કરી હોય અથવા કરવામાં આવે તે સઘળી કાનુન કોર્ટની હાલની હકુમતમાંનાં લેણાંને તથા નુકસાનીને તથા દાવાને સઘળી ખાખતમાં પૂરેપૂરી તથા ખરાખર લાય છે અથવા લાયુ હોય તે પ્રમાણે લાયુ થરો એવું સમજવું.

ઘણામાં ઘણા ૧૦૦૦ રૂપિયા મુધીની રકમની ફરિયાદીનો ઇનિસાફ કરવાનો અધિકાર જ્હાના મુકરદમાની કોર્ટને છે.

૨. સન ૧૮૫૦ના ૯મા આઈઝની ૨૫ મી કલમના વિરોધ ડરાવમાં કહેલા પ્રકારની જે ફરિયાદ નહીં હોય અને જે ફરિયાદીમાં લેણાંની અથવા નુકસાનીની અથવા દાવાની રકમ અથવા જે માલ મિલકત ખાખત તકરાર પડી હોય તે માલ મિલકતની કિંમત એક હજર રૂપિયા ઉપર હોય તેવા મુકરદમાનો ઇનિસાફ નાહાના દાવાની સદરહુ કોર્ટ કરવો એવું તરફેન રાજી થઈને યાદી ઉપર સહી કરશે અથવા તેઓના ૧અઠની સહી કરશે તો તે મુકરદમાનો ઇનિસાફ કરવાનો અધિકાર સદરહુ કોર્ટને છે એવું સમજવું.

કમ્પૂલત ઉપરથી પોતાની હકુમત ખાહારના મુકરદમાનો ઇનિસાફ કરવાનો અધિકાર કોર્ટને છે.

૩. કોર્ટ મુકરદમામાં લેણું અથવા માગણું ખાતાંની ખાકીની રૂમે હોય અને વાદીની ઉપર પ્રતિવાદીએ જે લેણું ખાખત અથવા માગણું ખાખત દાવો કર્યો હોય અથવા જે તેમાંથી વચ્ચલ થઈ રાકે તેવું હોય તે લેણું અથવા માગણું કમ્પૂલ કર્યા પછી મજરે આપીને ખાકી કાહાડી હોય તે એક હજર રૂપિયા ઉપર નહીં હોય તો તે મુકરદમાનો ઇનિસાફ કરવાનો અધિકાર કોર્ટને છે.

રકમ ખાદ કરીને દાવો ૧૦૦૦ રૂપિયા મુધી એકો કર્યો હોય ત્યારે હકુમત છે.

૪. સદરહુ કોર્ટમાંના કોર્ટ મુકરદમામાં રકાપોરિયલ રહિરિડિટેમેંટના અથવા ઇનકોપોરિયલ રહિરિડિટેમેંટનાં ઘણીપણાંનાં હક ખાખત અથવા ઇન્ફ્રાનચેસનાં ઘણીપણાંનાં હક ખાખત તકરાર પડે ત્યારે ગમે તે નસુના પ્રમાણે સમન આપ્યો હોય તોપણ જે દાવો અથવા માગણું વચ્ચલ કરવાની મતલખથી ફરિયાદ કરી હોય તે દાવાનો અથવા માગણાંનો નિકાલ કરવાનો અધિકાર જડજોને છે.

ઘણીપણાંના હક ખાખત તકરાર પડે ત્યારે દાવાનો નિકાલ કરવાનો અધિકાર કોર્ટને છે.

૧ અઠની એટલે વકીલ.

૨ કોર્પોરિયલ એટલે પ્રત્યક્ષ.

૩ રહિરિડિટેમેંટ એટલે હર કોઈ પ્રકારની માલમિલકત વારસને મળેછે તે.

૪ ઇન્કોપોરિયલ એટલે અનુમાનિક.

૫ ઇન્ફ્રાનચેસ એટલે રાજની પારોથી મળેલા હક.

નહાના ટેનેમેંટ મળવા બા-
બતનો કાયદો ધણામાં ધણા
૧૦૦૦ રૂપિયા સુધીના સુકર-
દમાને લાય છે.

સન ૧૮૫૦ના ૯મા આક્ટ-
ની ૯૧મી, ૯૨મી, ૯૩મી અને
૯૬મી કલમમાં “માલધણી”
આ રાખ્દ છે તે કાઠાડીને તેને
બદલે “ધણી અથવા ફ્લેનદાર
અથવા જગા કબજામાં લેવાનાં
હકવાળું ખીચું માંણસ” એ
રાખ્દો નાખવા.

હૈ કોર્ટમાં કરેલી ફરિયાદીમાં
૧૦૦૦ રૂપિયા કરતાં ઓછી રક-
મનો અથવા ૩૦૦ રૂપિયા કરતાં
ઓછી રકમનો ફેસલો થાય
ત્યારે જડજના દાખલા વગર
પરચ મળરો નહીં.

કોર્ટના અમલદારો ઉપર
હૈ કોર્ટમાં કરેલી ફરિયાદીમાં
ધણામાં ધણા ૧૦૦૦ રૂપિયા
સુધીની રકમનો ફેસલો થાય
ત્યારે જડજ દાખલા નહીં લખી
આપરો તો પરચ મળરો નહીં.

આ આક્ટ પ્રમાણે જે સુક-
રદમાનો ઇનસાફ કર્યો હોય તે
સુકરદમામાં આક્ટની તે તથા
બારિરટરને આપવાની શી.

સુકરદમા બાબત નહાના
સુકરદમાની કોર્ટમાં આ આક્ટ
પ્રમાણે આપવાની ફી.

૫. જે ધરની અથવા જમીનની અથવા ટેનેમેંટની કિંમત અથવા ભાડું આપવું હોય તેનો દરએક હજાર રૂપિયા ઉપર નહીં હોય એવું ધર જમીન અથવા ટેનેમેંટ જે માંણસનો ભોગવટામાં હોય તે માંણસને સન ૧૮૫૦ ના ૯ ના આક્ટની ૯૧ મી કલમમાં લખેલો અધિકાર તથા ઇરાવ લાગૂ થાય તેવી રીતે તે અધિકાર તથા ઇરાવ વધાર્યા છે. અને સન ૧૮૫૦ ના ૯ મા આક્ટની ૯૧ મી કલમમાં “પાંચસે” આ રાખ્દ છે તે કાઠાડીને તેને બદલે “એક હજાર” આ રાખ્દો લખ્યા હોય તે પ્રમાણે તે કલમ વાંચવી. અને સન ૧૮૫૦ ના ૯ મા આક્ટની ૯૧ મી, ૯૨ મી, ૯૩ મી, અને ૯૬ મી કલમમાં “માલધણી” આ રાખ્દ છે તે કાઠાડીને તેને બદલે “ધણી અથવા ફ્લેનદાર અથવા જગા કબજામાં લેવાનો હક જે ખીચું માંણસને હોય તે ખીચું માંણસ” આ રાખ્દો લખ્યા હોય તે પ્રમાણે તે દરએક કલમ વાંચવી.

૬. સન ૧૮૫૦ ના ૯ મા આક્ટની ૧૦૦ મી કલમમાં કહેલા પ્રકારની ફરિયાદી સિવાય ખીચું જે ફરિયાદી બાબત સન ૧૮૫૦ ના ૯ મા આક્ટ પ્રમાણે અથવા આ આક્ટ પ્રમાણે ભરેલી કોર્ટમાંથી સમન થાય તેવી ફરિયાદી મુંબઈની ઇનસાફની હૈ કોર્ટમાં આ આક્ટ ઇસ્લાપછી સર કરી હોય અને કરાર ઉપરથી ફરિયાદ કરી હોય અને હજાર રૂપિયા કરતાં ઓછી રકમનો વાદીની તરફનો ફેસલો થાય અથવા નુકસાંની બાબત હોય અને ત્રણસે રૂપિયા કરતાં ઓછી રકમનો ફેસલો થાય અને ઇનસાફ કરનારો જડજ દફતરની પીઠ ઉપર એવો દાખલા નહી લખરો કે આ સુકરદમા કહણ અથવા નવી જાતનો અથવા ધણી અગતનો છે તેથી અથવા એવા સુકરદમાનો નહાના સુકરદમાની કોર્ટમાં ફેસલો કરવાની રીત આક્ટ છે તેથી એ સુકર-
દમા હૈ કોર્ટમાં લાવવો સુનાસખ હોતો તો તે રકમ વજલ કરવા બાબત વાદીની તરફનો ફેસલો થરો. પરચ મળરો નહીં. અને વાદીની તરફનો ફેસલો નહી થરો તો આક્ટની અને અ-
સીલિ એઓની દરમિયાન પરચ થયો હરો તે પ્રતિવાદીને મળરો.

૭. ના ૯ મા આક્ટ પ્રમાણે અથવા આ આક્ટ પ્રમાણે મુંબઈમાં ભરાયલી હરકોઈ કોર્ટના કલકે અથવા બેલિકે અથવા અમલદારે સદરહુ કોર્ટનાં પ્રોસેસ એટલે હુકમનું બાંહાનું અથવા મિષ કાઠાડીને કંઈ ઓડું કામ કરવું હોય તે બાબત હૈ કોર્ટમાં કોઈ માંણસ ફરિયાદ કરરો અને ફરિયાદીની ઓકસી કરીને નુકસાંનીના ધણામાં ધણા એક હજાર રૂપિયા સુધી વાદીને આપવરો તો તે સુકરદમામાં વાદીને પરચ મળરો નહીં. પણ તે સુકરદમા હૈ કોર્ટમાં ચલાવવા લાયક હતો એવો દાખલા દફતરની પીઠ ઉપર જડજ લખરો તોજ પરચ મળરો.

૮. આ આક્ટ પ્રમાણે આપેલી હકુમત માંહેના સુકરદમાની સદરહુ કોર્ટમાં કામ કરનાર આક્ટનીએ તથા બારિરટરે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે શી બેવી. શી બાબત તથા પરચ બાબત ધણામાં ધણા સાઠ રૂપિયા સુધી મળવાનો અથવા વજલ કરવાનો હક આક્ટનીને છે. અને હરકોઈ ફરિયાદીમાં બારિરટરને કૉસલ કર્યો હોય તે બાબત નેવુ રૂપિયા કરતાં વત્તી શી આપવવી નહીં. બારિરટર અથવા આક્ટની અથવા એ બેઉને વાદીએ અથવા પ્રતિવાદી-
એ કર્યા હોય તેનો પરચ સુકરદમાનો જે જડજ ઇનસાફ કરરો તે જડજ હુકમ નહીં કરરો તો સુકરદમાનો પરચ મળરો નહીં. અને કયા કયા સુકરદમામાં સદરહુ પ્રકારનો પરચ સદરહુ પ્રમાણે આપવવો તે વખતે વખતે સદરહુ કોર્ટના જડજેએ ઇરાવનું.

૯. જે રકમના દાતા બાબત મુંબઈની નહાના સુકરદમાની કોર્ટને આ આક્ટ પ્રમાણે હકુમત આપી છે તેવી રકમના દરએક સુકરદમામાં સદરહુ કોર્ટમાં આ આક્ટને જોડવાં પરિશિષ્ટમાં શી કહી છે તે હેઠળ લખેલી શી સિવાય આપવી જોઈયે, એટલે જેટલા રૂપિયાનો દાવો કર્યો હોય તેના દર રૂપિયે એ આના લખે આપવાં જોઈયે તે સિવાય વળી આપવી જોઈયે. સન ૧૮૫૦ ના ૯ મા આક્ટની ૧૯ મી કલમ પ્રમાણે શી લેવી જોઈયે તે જે આતે ભરે છે તેજ આતે સદરહુ શી ભરવી.

૧ ટેનેમેંટ એટલે જે માલ મિલકતનો અથવા હકનો ભોગવટો થઈ શકે છે તે માલ મિલકત અથવા હક.

૨ આક્ટની એટલે વખીલ.

૧૦. સદરહુ ડોરેમાં જર હોય તેટલા જડજ નેમવાનો અધિકાર ગવરનર ઇન કૌસિલને છે, તેમાં બેજણા પારિસ્ટર અથવા હિંદુસ્તાનમાંહિની ઇનસાફની હૈકોરોમાંની ડોરેના અથવા સ્કાટલંડમાંની સેરાન ડોરેના આડવોકિટ જોઇયે. અને તેમાંના એકજણને ફર્સ્ટ જડજ કહેવો. પણ એવું હરાવું છે કે સન ૧૮૫૦ ના હમા આડજની ૮મી કલમ પ્રમાણે જડજને નેમા હોય તેમાં એકજણ આ આડજ અંમલમાં આવતી વખતે પારિસ્ટર હરો અથવા હિંદુસ્તાનમાંહિની ઇનસાફની હૈકોરોમાંની ડોરેનો અથવા સ્કાટલંડમાંહિની સેરાન ડોરેનો આડવોકિટ હરો તે ફર્સ્ટ જડજ થરો અને તેને ફર્સ્ટ જડજ કહેવો.

જર હોય તેટલા જડજ નેમવાનો અધિકાર ગવરનર કૌસિલને છે તેમાં બે જણા પારિસ્ટર અથવા આડવોકિટ જોઇયે.

એકને ફર્સ્ટ જડજ કહેવો. હાલનો જે પારિસ્ટર જડજ છે તેને હક કાયમ રાખવો.

૧૧. ડોરેમાંની ફરિયાદો તથા કામ ડોરેના જૂદા જૂદા જડજને પોતાની નજરમાં આવે તે પ્રમાણે વેઈચી આપવાનો બંદોબસ્ત હૈ ડોરેના જડજની મંજૂરી લઇને કરવાનો અખત્યાર ફર્સ્ટ જડજને છે. અને સદરહુ પ્રકારની મંજૂરી લઇને વખતે વખતે ફેરફાર કરવાનો અખત્યાર પણ તેને છે. આ કલમ પ્રમાણે તે બંદોબસ્તમાં જે પોતેલું જે બંદોબસ્ત કસ્યો હોય તે મંજૂર થવા સાફ ફર્સ્ટ જડજ હૈ ડોરેના જડજને જલદી લખી મોકલવું. પણ તે બંદોબસ્ત નામજૂર થરો ત્યાંહાં-મુધી અંમલમાં રહેરો.

જૂદા જૂદા જડજને કામ વેઈચી આપવાનો બંદોબસ્ત ફર્સ્ટ જડજને કરવો.

બંદોબસ્ત મંજૂર થવાસાફ હૈ ડોરેને લખી મોકલવું.

૧૨. જે ફરિયાદીમાં ઘવાવાણું લેવું અથવા જુકસાંની અથવા તકરરી માલમિલકતની કિંમત ૫૦૦ રૂપિયા ઉપર હોય તે ફરિયાદી હિસાબની બાકી બાબત હોય અથવા બીજી તરેહની હોય તોપણ તે સઘળી ફરિયાદીનો જે જડજ બ પારિસ્ટર હોય અથવા હિંદુસ્તાનમાંહિની ઇનસાફની હૈ કોરોમાંની કોઈ ડોરેનો અથવા સ્કાટલંડ માંહિની સેરાન ડોરેનો આડવોકિટ હોય તેણે ઇનસાફ કરીને નિકાલ કરવો.

૫૦૦ રૂપિયા ઉપરની ફરિયાદીનો ઇનસાફ જે જડજ પારિસ્ટર અથવા આડવોકિટ હોય તેણે કરવો.

૧૩. આ આડજ પ્રમાણે જે ફરિયાદી લેવાની હકુમત સદરહુ ડોરેને આપી છે તેવી કોઈ ફરિયાદીનો કોઈ પક્ષકાર સદરહુ ડોરેનો કેસલાઈથી કાયદાની વાત બાબત નારાજ હોય, અથવા તે કોરે કંઈ પુરાવો કમૂલ કસ્યો હોય અથવા નાકમૂલ કસ્યો હોય તે બાબત નારાજ હોય તે પક્ષકારને તે બાબત ઇનસાફની હૈ ડોરેમાં અપીલ કરવાનો અધિકાર છે. તે ડોરેના ત્રણે જડજને અથવા વત્તાં જડજને એસીને તે કામ સાફ અપીલ કોરે કરવી. પણ એવું હરાવું છે તે પક્ષકારે તે હરાવ થયા પછી દસ દિવસની અંદર તે અપીલ બાબત બીજા પક્ષકારને અથવા તેના રખતરનીને સુચના આપવી જોઈયે ; તથા હેકળ લખેલી વાતનો જ્હાના સુકરદમાની ડોરેના ક્લાઈની આતરીનો જમીન આપવો જોઈયે, એટલે અપીલનો પરિણામ ગચે તેવો થાય તોપણ અપીલના ખરચ બાબત અને પોતે અસલ કામનો પ્રતિવાદી હોય તો અપીલ કાહાડી નાખ્યા પછી હકુમનામાંના રૂપિયા આપવા બાબત જમીન આપવો જોઈયે. પણ એવું હરાવું છે કે હકુમનામાંની રકમ જ્હાના સુકરદમાની ડોરેના ક્લાઈને આપવી એવો હકુમ અપીલ કરનારા પક્ષકારને તે ડોરેના જડજે કસ્યો હોય અને તે પ્રમાણે તે રકમ આપી હોય તો હકુમનામાંની રકમ બાબત સદરહુ પ્રકારનો જમીન માગવો નહીં. પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી સરત પ્રમાણે નવેસરથી ઇનસાફ કરવાનો હકુમ કરવાનો અધિકાર અથવા બેમાંથી ક્લાણા પક્ષકારની તરફજું હકુમનામાં કરવું એવો હકુમ કરવાનો અધિકાર, અને પોતાને યોગ્ય લાગે તે પ્રમાણે તે અપીલના ખરચ બાબત હકુમ કરવાનો અધિકાર અપીલની સદરહુ ડોરેને છે. અને સદરહુ પ્રમાણે હકુમ થરો તે આખરનો સમજવો અને તે ઉપર અપીલ ચાલરો નહીં અથવા તેની પાછી ફરીથી તપાસ થરો નહીં.

જે ફરિયાદી લેવાની હકુમત આ આડજ પ્રમાણે આપી છે તે ફરિયાદી બાબત હૈ ડોરેમાં અપીલ કરવાનો અધિકાર જ્હાકારોને છે.

૧૪. સદરહુ પ્રકારની અપીલ કરવી હોય તે બેઉ પક્ષકાર અથવા તેઓનો અટરની કમૂલ હોય તે પ્રમાણે કેસ લખીને તૈયાર કરવી. અને તેઓ એકમત નહીં થાય તો જે જડજ ફરિયાદીનો ઇનસાફ કસ્યો હોય તેને તેઓ અથવા તેઓના અટરની અરજ કરેતો તે જડજે કેસ તૈયાર કરીને તે ઉપર સહી કરવી. અને તે કેસ ઇનસાફની હૈ ડોરેમાં લેવનો અધિકાર જે અંમલદારને યોગ્ય રીતે આપ્યો હોય તે અંમલદારની પાસે અપીલ કરનારે મોકલવો.

એકમત થઈને કેસ તૈયાર કરીને અપીલ કરવી; પણ પક્ષકારો એકમત નહીં થાયતો જડજે કેસ તૈયાર કરીને તે ઉપર સહી કરવી.

અપીલ નહી કરવાનો કાર્ય કરવાને પક્ષકાર સુખભાર છે.

૧૫. ન્હાના સુકરદમાની કોર્ટનો જડજ ફેસલા કરશે તે આખરનો સમજવો એવો ખેઉ પક્ષકાર અથવા તેઓના ૧અટની અથવા સુખભાર એકમત યદને સહી સુદ્ધાં લેખ તે કોર્ટ ફેસલા કહી સંભળાવે તે પહેલાં કરશે તો કોર્ટના તે ફેસલા ઉપર અપીલ ચાલશે નહીં. અને તે લેખને સ્ટાંપની જરૂર નથી.

ચાલેલાં કામોં જે આંખી અથવા ચૂક હોય તે દુરસ્ત કરવા ખાખત.

૧૬. ન્હાના સુકરદમાની કોર્ટમાં ચાલેલાં કામમાં કંઈ ખામી અથવા ચૂક હોય તે સર્વ ગમે તે વખતે દુરસ્ત કરવાને તે કોર્ટનો હરકોઈ જડજ સુખભાર છે. પછી દુરસ્ત કરવા ખાખત કંઈ લેખ હોય અથવા નહીં હોય તે વાતની ચિંતા નથી. અને દુરસ્ત કરવાની અરજ કરનારા પક્ષકારની તે ખામી અથવા ચૂક હોય અથવા નહીં હોય તે વાતની ચિંતા નથી. અને એ પ્રમાણે ખામી અથવા ચૂક અરચ અપાવીને અથવા અપાયા વગર અને પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી સરતથી દુરસ્ત કરવાનો અધિકાર જડજને છે. અને ફરિયાદીમાં પક્ષકારોની સુખ્ય તકરાર શી છે તે નક્કી કરવાસાર સદરહુ પ્રમાણે ખામી અથવા ચૂક દુરસ્ત કરવાની જરૂર હોય તો યોગ્ય રીતે દરખાસ્ત થયા પછી ખામી અથવા ચૂક દુરસ્ત કરવી.

મયત માંણસની માલમિલકત ૫૦૦૦ રૂપિયા ઉપર નહીં હોય ત્યારે તેમાંથી રજેગેસી તથા વેહેંચણુના હિસ્સા આપવા હોય તે ન્હાના સુકરદમાની કોર્ટમાં ફરિયાદી કરીને લેવાશે.

૧૭. કોઈ મયત માંણસની માલમિલકત સુંબઈ ટાપુમાં હોય તેની કિંમત ૫૦૦૦ રૂપિયા ઉપર નહીં હોય ત્યારે મૃત્યુપત્ર કરીને અથવા કસ્તાવગર મરનાર માંણસનાં મરણની તારિખથી એક વરસ વીલાપછી ગમે તે વખતે તે મયત માંણસના રએક્સિસ્ટ્યુટર ઉપર અથવા ધઆડ-મિનિસ્ટ્રેટર ઉપર અથવા એક કરતાં વત્તા એક્સિસ્ટ્યુટર અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટર હોય તો તેમાંના એકજણા ઉપર લેગેસીના લખસાર અથવા વેહેંચણુના હિસ્સા સાર સમન કરીને કામ ચલાવવાનો અધિકાર હેડળ લખેલાં માંણસોને છે એટલે, વિરોધ પ્રકારનાં ધચાટેલના રજેગેટીને અથવા સદરહુ મયત માંણસની માલમિલકતમાંથી નાણાંની લેગેસી જે લેગેટીને મળવાની હોય તે લેગેટીને અથવા રેસેડ્યુઅરી લેગેટીને અથવા સદરહુ મયત માંણસનાં નજકના સગપણુના સખખથી જે માંણસને અથવા માંણસોને હક હોય તે માંણસને અથવા માંણસોને અથવા સદરહુ લેગેટીના અથવા નજકનનાં સગાંવહાલાંના એક્સિસ્ટ્યુટરને અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટરને અથવા આસૈનને અધિકાર છે. અને મયત માંણસની માલમિલકતનો યોગ્ય રીતે વહિવટ કરતા હોય ત્યારે જે કરજ વાજખી હોય તે કરજ વાખીને વાદીનું સધર્ણુ માગું અથવા તેનો કંઈ ભાગ આપવા તેટલી તથા આપવા લાયક માલમિલકત મૃત્યુપત્ર કરીને અથવા કસ્તાવગર મરનારાં માણસની પ્રતિવાદીને મળી છે અથવા મેળવવાનો યત્ન કરવાને જાણીએછેને ચૂક્યો નહીં હોય તો મળતે એવો યોગ્ય પૂરાવો થયાપછી તે લેગેસી આપવા ખાખત અથવા તેનાજેવા ખીજ લેગેટી હોય અથવા ખીજ નજકનાં સગાંવાહાલાં હોય તેઓને વેહેંચણુ કરી આપતાં જે હિસ્સો આવે તે આપવાનો હુકમ કરવાનો અધિકાર ન્હાના સુકરદમાની કોર્ટના હરકોઈ જડજને છે. અને હરકોઈ વિરોધ ચાટેલ ખાખત વાદીપોતાનો હક સાખિત કરશે તો તે ઉપર જે માંણસનો હક હોય તે માંણસને તે આપવા ખાખત અથવા તેની કિંમત આપવા ખાખત તથા ફરિયાદીનો ખર્ચ આપવા ખાખત હુકમ કરવાનો અધિકાર સદરહુ જડજને છે. અને વાદી એવું સાખિત કરશે કે મળે રેસેડ્યુઅરી લેગેટીનો હક પોહોંચેછે તો બાકી રહેલી માલમિલકત તે માંણસને સ્વાધીન કરવાનો અથવા તેનાં નામ ઉપર કરી આપવાનો અથવા તેને આપવાનો હુકમ કરવાનો અધિકાર સદરહુ જડજને છે.

- ૧ અટની એટલે વકીલ.
- ૨ લેગેસી એટલે મૃતલેખપદાન.
- ૩ એક્સિસ્ટ્યુટર એટલે વસિયતનામું કરીને માલમિલકતનો વહિવટ કરવાસાર જે માંણસને નેમ્બો હોય તે વહિવટદાર.
- ૪ આડમિનિસ્ટ્રેટર એટલે વસિયતનામું નહીં હોય ત્યારે મયત માંણસની માલમિલકતનો વહિવટ કરવાસાર જે માંણસ કોર્ટમાંથી હુકમ લઈને વહિવટ કરેછે તે માંણસ.
- ૫ ચાટેલ એટલે માલમિલકત.
- ૬ લેગેટી એટલે મૃતલેખપદાનાધિકારી.
- ૭ રેસેડ્યુઅરી લેગેટી એટલે કરજ તથા બીજી કાયદાસર દેણું આપતાં બાકી રહેલી માલમિલકત મળવાનો જે મૃતલેખપદાનાધિકારીને હક હોય તે મૃતલેખપદાનાધિકારી.
- ૮ આસૈન એટલે જેને માલમિલકત ઉપરનો હક સોખ્યો હોય તે માંણસ.

૧૮. મયત માંણસની માલ મિલકત મુંબઈ ટ્રાપુમાં હોય તેની કિંમત પાંચ હજાર રૂપિયા કરતા વધી નહીં હોય ત્યારે ૧ લેગેટી અથવા નજીકનાં સગાંવાહાલાં અથવા લેણદાર અથવા તે માલ મિલકતમાં જે ખીલાં માંણસને સંબંધ હોય તે માંણસ લખીને સુખના આપે તો મૃત્યુપત્ર કરીને અથવા કચ્છા વગર મરનાર માંણસનાં મરણની તારિખથી બાર મહિના વીધા પછી ગમે તે વખતે રએક્સિડ્યૂટરે અથવા રઆડમિનિસ્ટ્રેટરે સદરહુ પ્રકારનું મૃત્યુપત્ર કરીને અથવા કચ્છા વગર મરનાર પોતાનાં મરણની વખતે મુંબઈ ટ્રાપુમાં રહેતો હોય તો ન્હાનાં સુકરદમાની કોર્ટના ફ્લાર્કને હેકળ લખેલા પ્રકારની યાદી અથવા હિસાબ આપવા. અને મૃત્યુપત્ર કરીને અથવા કચ્છા વગર મરનાર માંણસ મુંબઈ ઇલાકાના જે ભાગમાં રહેતો હતો તે ભાગ સિવાય ખીલા ભાગમાં એક્સિડ્યૂટર અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટર રહેતો હોય તે જે નિલ્લામાં રહેતો હોય તે નિલ્લામાં પણ આપી મુકવો, એટલે મૃત્યુપત્ર કરીને અથવા કચ્છા વગર મરનાર માંણસના કબજામાં જે માલમિલકત હતી તે, અથવા જે માલમિલકત ઉપર તેનો હક હતો તેની વિગત તથા આંકડો તથા ઉપજ તથા કિંમત; અને સદરહુ પ્રમાણે મરનાર માંણસને જે કરજ હોય તેની વિગત અને સદરહુ પ્રમાણે મરનાર માંણસનું કરજ તથા શ્લેગેસી તથા તેનાં મરણનો તથા મૃત્યુપત્રનો ખરચ થયો હોય તે સદરહુ એક્સિડ્યૂટરે અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટરે આપ્યો હોય અથવા તેઓને પાતે આપ્યો હોય તેનો આંકડો તથા વિગત, અને મૃત્યુપત્ર કરીને મરનારનાં મૃત્યુપત્રમાં લખેલાં કામમાં વાપરવા લાયક અથવા મૃત્યુપત્ર કચ્છા વગર મરનારનાં નજીકનાં સગાં વાહાલાંને વેહેંચી આપવા લાયક બાકી હોય તે લખીને અથવા માલમિલકત વેચવાની રહી હોય તે લખીને યાદી અથવા હિસાબ આપવો. અને તે યાદી ઉપર અથવા હિસાબ ઉપર સદરહુ એક્સિડ્યૂટરે અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટરે સહી કરવી. અને તે યાદી અથવા હિસાબ ખરો છે એ રીતે પ્રસંગ પ્રમાણે એક્સિડ્યૂટરે અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટરે ન્હાનાં સુકરદમાની સદરહુ કોર્ટના ફ્લાર્કની આગળ અથવા પોતે જે નિલ્લામાં રહેતો હોય તે નિલ્લાની મુખ્ય દિવાની કોર્ટના જડજની આગળ સમજાવવા અથવા પ્રતિજ્ઞા કરવી. તે સમજાવડાવવાનો અથવા પ્રતિજ્ઞા કરાવવાનો અધિકાર ન્હાના સુકરદમાની સદરહુ કોર્ટના ફ્લાર્કને અથવા જડજને આ આંકડ ઉપરથી આપ્યો છે માટે તેણે સમજાવડાવવા તથા પ્રતિજ્ઞા કરાવવી એવું કરાવું છે. સદરહુ યાદીઓ અથવા હિસાબ કોર્ટ પોતાનાં દફતરમાં સંભાળી રાખવા. અને તેમાં લખેલી વાતો બાબત તે યાદી અથવા હિસાબ સદરહુ એક્સિડ્યૂટરની અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટરની ઉપર કામ ચાલે ત્યારે પુરાવામાં લેવા. અને સદરહુ એક્સિડ્યૂટર અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટર સદરહુ યાદી અથવા યાદીઓ આ આંકડમાં પાછળ કહેલી સુદતમાં આપવાની ગફલત કરશે તો પાંચસો રૂપિયા સુધી તેને દંડશે.

માગે એટલે એક્સિડ્યૂટરે તથા આડમિનિસ્ટ્રેટરે હિસાબ આપવો.

૧૯. લેગેટીએ અથવા નજીકનાં સગાંવાહાલાંએ લેગેસી અથવા વેહેંચાણુનો હિસો મળવાસારે સદરહુ પ્રમાણે સમન કરીને કામ ચલાવું હોય ત્યારે હેકળ લખેલાં કારણસારે કોર્ટને જરૂર જણારો તો ભર કોર્ટમાં સદરહુ એક્સિડ્યૂટરને અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટરને સમજાવડાવીને અથવા પ્રતિજ્ઞા કરાવીને સવાલ પુછવાનો અધિકાર સમનમાં લખેલા લેગેટીને અથવા નજીકનાં સગાં વાહાલાંને છે, એટલે મૃત્યુપત્ર કરીને અથવા કચ્છાવગર મરનાર માંણસની માલ મિલકત તેનાં મરણની વખતે હતી તે મળવાસારે, અથવા જડવાસારે, તથા તેની કિંમત માલમ પડવાસારે તથા તેનું કરજ તથા મરણનો તથા મૃત્યુપત્રનો ખરચ માલમ પડવાસારે સવાલ કરવાનો અધિકાર અને પ્રતિવાદી એક્સિડ્યૂટર અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટર છે એવું તેઓને મહેડે કમ્પૂલ કરાવવાસારે સવાલ કરવાનો અધિકાર, અને હું લેગેટી અથવા નજીકનો સગો વાહાલો હું એમ કહીને જે પક્ષકાર એક્વિટી કોર્ટમાં દાખા કરતો હોય તે પક્ષકારને જે વાતની માહિગારી કરી લેવાનો હક છે તે સઘળી વાત માલમ પડવાસારે સવાલ કરવાનો અધિકાર છે.

એક્સિડ્યૂટરને અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટરને સવાલ પુછવા.

૧ લેગેટી એટલે મૃતલેખનાધિકારી.

૨ એક્સિડ્યૂટર એટલે વસિયતનામું કરીને માલમિલકતનો વહિવટ કરવાસારે જે માંણસને નેઓ હોય તે વહિવટદાર.

૩ આડમિનિસ્ટ્રેટર એટલે વસિયતનામું નહીં હોય ત્યારે મયત માંણસની માલમિલકતનો વહિવટ કરવાસારે જે માંણસ કોર્ટમાંથી હુકમ લઈને વહિવટ કરે છે તે માંણસ.

૪ લેગેસી એટલે મૃતલેખનાધિકારી.

મૃત્યુપત્રની તથા સૃષ્ટિ આફ આડમિનિસ્ટ્રેશનની નકલ એડિસયુટર અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટર રજૂ કરવી અને મુકરદમાનો ધનસાફ થતી વખતે સવાલના જવાબ દેવા.

૨૦. ન્હાના મુકરદમાની સદરહુ ડોઈમાંથી સમન કરાવીને દરએક એડિસયુટર પ.સે અથવા એડમિનિસ્ટ્રેટર પાસે હેડળ લખ્યા પ્રમાણે કરાવવાનો અધિકાર છે એટલે તે હાજર થ.ય તેમ કરવાનો તથા મૃત્યુપત્ર કરીને મરનાર માંણસનાં મૃત્યુપત્રનો પ્રોબેટ લીધા હોય તે અથવા મૃત્યુપત્ર કરીને અથવા કસ્ટોવગર મરનાર માંણસનાં ૪ લેટર્સ આફ આડમિનિસ્ટ્રેશન લીધું હોય તે તે હાજર કરે તેમ કરવાનો અને સદરહુ પ્રકારના સમન ઉપરથી ચેકસી થાય ત્યારે સદરહુ પ્રકારની વાતો બાબત ભરકેટમાં સમખાંધને અથવા પ્રતિજ્ઞા કરીને સવાલનો જવાબ આપે તેમ કરવાનો અધિકાર છે ; અને જે એડિસયુટર અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટર ઉપર કહેલા સમન નહીં માનરો તે જે પક્ષકારની દરખાસ્ત ઉપરથી સદરહુ સમન આપ્યો હોય તે પક્ષકારને તેણે દંડ દાખલ સો રૂપિયા આપવા જોઈશે. પણ જે જડજની આગળ તેને હાજર થવાનું ફરમાવું હોય તે જડજને સારાં અને વાજબી કારણથી તે દંડ એછા કરવાનું અથવા માફ કરવાનું યોગ્ય જણાયે તે તે દંડ એછા કરવાને અથવા બીલકુલ માફ કરવાને મુખત્યાર છે.

દાવા બાબત અથવા માલમિલકત બાબત જાહેરનામું મારવાનો અધિકાર ન્હાના મુકરદમાની ડોઈના જડજને છે.

૨૧. મૃત્યુપત્ર કરીને અથવા કસ્ટો વગર મરનાર માંણસની માલમિલકતમાંથી શ્લેગેસી અથવા વેઈચ્યુઓ હિરસો અથવા માલમિલકત મળવા બાબત આ આઈના ઠરાવ પ્રમાણે કરેલા સમનમાં હેડળ લખ્યા પ્રમાણે હુકમ કરવાનો અધિકાર ન્હાના મુકરદમાની સદરહુ ડોઈના હરકોઈ જડજને છે, એટલે મયત માંણસની માલ મિલકત ઉપર જેઓનો દાવા હોય તેઓએ પોતાના દાવા રજૂ કરીને તે સાબિત કરવાની સુચના, જાહેરનામું મારીને અથવા બીજી રીતે આપવી એવો હુકમ ફરિયાદ કરનાર પક્ષકારને કરવાનો અખત્યાર છે. અને તે જાહેરનામાં બાબત કંઈકર બેસરો નહીં અથવા આપવો પડરો નહીં. અને સદરહુ પ્રકારની સુચનાનો સંઘળો ખરચ સદરહુ જડજ હુકમ કરે અથવા ફરમાવે તે રીતે અને તે પક્ષકારને માથે પડરો અને તેને તે આપવો પડરો. અને પોતાને યોગ્ય લાગે તે સદરહુ પ્રકારની સુચના આપવા બાબત હુકમ કરવાનો અને આગળ ગમે તે દાહાજ લાગી સમનની ચેકસી કરવાનું કામ મુલતવી રાખવાનો અધિકાર, અને સદરહુ પ્રકારની સુચના પ્રગટ કરવાને અથવા આપવાને જોઈએ તેટલી મુદત મળવાસરૂ વખતે વખતે કામ પડે ત્યારે સદરહુ પ્રમાણે કરવાનો અધિકાર સદરહુ જડજને છે.

નાણું બ્યાંકમાં ભરવાનો હુકમ કરવાનો અખત્યાર છે.

૨૨. સદરહુ પ્રકારના કોઈ સમનમાં અથવા કામમાં પોતાને યોગ્ય જણાય તે પે.તાની ડોઈના ક્લાર્કને તામે રૂપિયા તે સમનને અથવા દાવાને આપે મુંબઈ બ્યાંકમાં ભરવાનો હુકમ કરવાનો અધિકાર ન્હાના મુકરદમાની સદરહુ ડોઈના જડજને છે. અને ન્હાના મુકરદમાની સદરહુ ડોઈના જડજને હુકમ કરે તથા ફરમાવે તે કામમાં તે રૂપિયા વ.પરવા અને તે રૂપિયામાંથી જે રકમો આપવાની હોય તે રકમો સદરહુ ડોઈના ક્લાર્કને લેવ.નો અખત્યાર છે. અને જે રકમો આપવી હોય તે રકમો સદરહુ ડોઈના ક્લાર્કની સહીના જે હુકમ ઉપર તે ડોઈના જડજની સહી હોય તે લખેલા હુકમ ઉપરથી આપવી. તે હુકમ રૂપિયા આપવા બાબત સંઘળો કામમાં સારો અને પૂરો આધાર છે એવું સમજવું.

- ૧ એડિસયુટર એટલે વસિયતનામું કરીને માલમિલકતનો વહિવટ કરવાસરૂ જે માંણસને નેમ્થો હોય તે વહિવટદાર.
- ૨ આડમિનિસ્ટ્રેટર એટલે વસિયતનામું નહીં હોય ત્યારે મયત માંણસની માલમિલકતનો વહિવટ કરવં સારૂ જે માંણસ ડોઈમાંથી હુકમ લઈને વહિવટ કરે છે તે માંણસ.
- ૩ પ્રોબેટ એટલે મૃત્યુપત્ર અથવા વસિયતનામું ડોઈમાં સાબિત કરીને તે પ્રમાણે મયત માંણસની માલમિલકતનો વહિવટ કરવાસરૂ અધિકારપત્ર મળે છે તે પત્ર.
- ૪ લેટર્સ આફ આડમિનિસ્ટ્રેશન એટલે મૃત્યુપત્ર અથવા વસિયતનામું નહીં હોય ત્યારે મયત માંણસની માલમિલકતનો વહિવટ કરવાસરૂ ડોઈમાંથી અધિકારપત્ર મળે છે તે પત્ર.
- ૫ લેગેસી એટલે મુતલખપદાન.

૨૩. આ આંદ્ર તથા સન ૧૮૫૦ નો ૯ નો આંદ્ર એકેન્ડ આંદ્ર છે. એવું સમજીને એમ્નોનો અર્થ કરવો; અને સદરહુ આંદ્રના જે ઠરાવ આ આંદ્રના ઠરાવ વિરુદ્ધ નહીં હોય તે આ આંદ્રમાં ફરીથી લખીને ઠરાવ્યા છે. એવું સમજવું.

આ આંદ્ર સન ૧૮૫૦ના ૯ માં આંદ્રનો ભાગ છે એવું સમજીને એનો અર્થ કરવો.

શીનું પરિશિષ્ટ.

રકમ.	દરએક સમન બાબત અથવા ૧સપિના બાબત.		વારંદ બાબત.	
	રૂ.	આ.	રૂ.	આ.
૧૦૦ રૂપિયા ઉપર નહીં હોય તો.	૨	૪	૬	૦
૭૦૦	૨	૮	૭	૦
૮૦૦	૨	૧૨	૮	૦
૯૦૦	૩	૦	૯	૦
૧૦૦૦	૩	૪	૧૦	૦
૧૦૦૦ રૂપિયા ઉપર હોય તો..	૧૦૦૦ રૂપિયા ઉપર જેટલા રૂપિયા હોય તેના દર સેક્ટે પીબા ૪ આના.		૧૦૦૦ રૂપિયા ઉપર જેટલા રૂપિયા હોય તેના દર સેક્ટે ૧ રૂપિયા.	

કારણની તથા સખ્યોની વિગત.

મુંબઈની ન્હાના મુકરદમાની કોર્ટને સન ૧૮૫૦ના ૯ માં આંદ્ર પ્રમ.ણે પાંચસેં રૂપિયા મુધીની ફરિયાદીનો જ ધનસાફ કરવાનો હલમાં અધિકાર છે તે વખતે વાજબી તથા યોગ્ય છે એવું સઘળા લોકોનું મત છે. અને એ વાત સરકારને જાહેર કરવામાં આવી છે. ન્હાના મુકરદમાની કોર્ટમાં ફરિયાદ કરવાનું મુખ્ય તથા ફાયદા છે તે દાવાની રકમ પાંચસેં રૂપિયા ઉપર હોય ત્યારે ફરિયાદ કરવાને છોડી દેવા પર છે તે સખ્યથી તેમને નકામી ઢીલ તથા અડચણ અને ધણું નુકસાન થાય છે. — અને ન્હાના મુકરદમાની કોર્ટના કાયદામાં કહેલી સંજોગ રીતે તથા જલદી નિકાલ કરવાની રીતે જે કોર્ટમાં ધનસાફ થાય છે તેવી કોર્ટ તથા માટે ફરિયાદ કરનારની ફરિયાદી સાદી હોય પણ ૫૦૦ રૂપિયા ઉપરની હોય તો તેમને દાદને પોલીસવાની હરકત કસ્યા જેવું થાય છે એ વાત સરકારને જાહેર કરવામાં આવી છે. ન્હાના મુકરદમાની કોર્ટ, લોકોને વધારે ગમે છે તેનું કારણ એવું બતાવવામાં આવ્યું છે કે કેટલાએક ફરિયાદ કરનારાએ પોતાના દાવા ૫૦૦ રૂપિયા કરતાં વધારે રૂપિયાના હતા પણ તે ન્હાના મુકરદમાની કોર્ટની હકુમતમાં લવવાસર ૫૦૦ રૂપિયા ઉપર જેટલા રૂપિયા હતા તેટલાનો પોતાનો દાવા ઉઠાવી દીધો અને તકરારની રકમો ૫૦૦ રૂપિયા કરતાં ઘણી જ ઓછી હતી તો પણ બેઉ પક્ષકારોનાં અનુમતી ૫૦૦ રૂપિયાની જ ફરિયાદી ન્હાના મુકરદમાની કોર્ટમાં કરી. અને એ પ્રમાણે ફરિયાદ કરે છે તે મુખ્ય કે ટેમાં ધનસાફ થયો હોત તો ખરચ થાત તે ન થાય અને જલદી નિકાલ થાય એટલા વાસ્તે કરે છે. પણ એ રીત કાયદાં વિરુદ્ધ છે એવું ન્હાના મુકરદમાની કોર્ટ ઠરાવ્યું છે.

ન્હાના મુકરદમાની કોર્ટના જડજોને વતો અખત્યાર આપવો એવું મુખ્ય કોર્ટના જડજોનું અનુમત છે, અને તેમ્નો એવું કહે છે કે જે બાબતની તકરાર હોય તે બાબત ૧૦૦૦ રૂપિયા ઉપર નહીં હોય ત્યારે તે વાતનો ધનસાફ કરવાનો અખત્યાર તે જડજોને આપવો. પણ ૫૦૦ રૂપિયા ઉપરની ફરિયાદીનો ધનસાફ તે કોર્ટનો જ જડજો બારિસ્ટર હોય તેણે કરવો. અને ૫૦૦ રૂપિયા ઉપરની ફરિયાદી હોય ત્યારે કેટલીએક સરતથી મુખ્ય કે ટેમાં આવીલ ચાલશે એવું ઠરાવવું. તેમ્નો વળી એમ પણ કહે છે કે તકરારની રકમ ૧૦૦૦ રૂપિયા ઉપર હોય ત્યારે પક્ષકારોએ માહિત હે સમજણ કાઠાડીને પોતાના દાવાનો નિકાલ ન્હાના મુકરદમાની કોર્ટમાં કરાવી લેવો.

૧ સપિના એટલે સાહેબી સમન.

તેઓનું વળી એવું અનુમત છે કે મૃત્યુપત કરીને અથવા કચ્ચાવગર મરનાર માંણસની માલમિલકત ફલાંણી રકમની અંદર હોય ત્યારે વિક્ટોરિયા રાણીની કારકીર્દીનાં ૧૪ માં અને ૧૫ માં વરસમાં પઞ્ચમો આપ કરીને જે આજ્ઞા એલ્ડેડ આપત હતો છે તેમાં કહેલી હકુમતના જેવી હકુમત, માલ મિલકતની વલેગેસી આપત તથા વેહેંચણના દિરસા આપત ફરિયાદ હેંચ તેનો ધનસાફ કરવાસાર આપવી.

કલકત્તાની ન્હાના મુકરદમાંની કોર્ટની હકુમત વધારવા આપત અને તે કોર્ટમાં આસિસ્ટન્ટ જ્ડજ નેમવાનો ઇરાવ કરવા આપતના આજ્ઞનો મસુદો બંગાલાના લેફ્ટનન્ટ ગવરનરની લેવિસલેટિવ કૌન્સિલમાં ગુબ્જનો છે, અને તેવાજ આજ્ઞનો મસુદો પણ કોર્ટના જ્ડજને વળી ખીજી તરેહનો અધિકાર આપવા આપત મુબ્ધના ગવરનર સાહેબની કૌન્સિલમાં ગુબ્જવાનું ધાર્યું છે. અને મુબ્ધની ન્હાના મુકરદમાંની કોર્ટના જ્ડજને જે વળી ખીજો અધિકાર આપવો યોગ્ય છે એવો વિચાર હતો છે તે અધિકાર આપવાના ઇરાવ આની સાથેના આજ્ઞના મસુદામાં છે.

ખમુજીએ હુકમ બદિગાન આલીનવાય સુરતેતાય હજરત
આનરબલ ગવરનર સાહેબ બાહાદુર દર ઇબલાસ કૌન્સિલ.

લિટલ્ડન હાલીએક બેલી સાહેબ,

ઉચ્ચરી સેક્રેટરી નિસખત સરકાર એમ્પોની સહી.

મુકામ પુણા, કૌન્સિલ કચેરી.

તારીખ ૨૮ મી જુલાઈ સન ૧૮૧૨ ઇસવી.

(True Translation.)

VENAYEK WASSOODEW,

Oriental Translator to Government.

૧ લેગેસી એટલે મતલબદાન.

ముంబయి వేలొక్కవ బిచాపి కమిషనీయరగే నడదంధాకే
లస గళ్ళ పూనిలెదంగన.

బందిగాన అల్లనవా బ ముస్తాతాబ రుబురత అనరా బ ల
నవనన సాకె బ బాడుర్లు రుంజుకె ముంబయి, యువక కాంటి
దాంగూ కానూ మాదువ బా బతు క్లాంసుతన నె యమ గళ్ళ ప్రకా
ర కెళ్ళగె బరదిరువ అక్కిన మ సూదే యున్న అ భిస్సాయ
దాంగూ కారణ గళ్ళ తపనిలు సరుతవాగి ప్రసిద్ధ పది నూణ్ణా
గిరుత్తదీ.

ముంబయి యోగిన స్కాలకాబు క్షోరి పినవర
కుకుమతి యన్న బద్దాయగి ఆ క్షోరి పినవల్ల ల్లా
స్తిరి బుద్ధరన్న నేమి సువ బా బతు రరావు మాదువ
విషయ దోట్ల వంటాద అక్కిన మ సూదే.

సనగంజునేలె యువవి కనేలె అక్కిన ప్రకార ముంబయి యో
గిన కూదిదంధా స్కాలకాబు క్షోరి పినవర అధికారద మయాక
దే యన్న బద్దాయగి యుక్త వాగిరుత్తదీ యాద్ధరిందలూ,
సదరకూ క్షోరి పినవల్ల బాస్తిరి బుద్ధరనేలె మణూకె యన్న
మాదు తక్కు అవకృత వాగిరువద్దరిందలూ నిస్సేకమనీలెనందరి.

వచ్చేక.

సనగంజునేలె యువవి కనేలె అక్కిన ప్రకార ముంబయి
కరురదల్ల కూదిదంధా అధికా కూదువంధా క్షోరి పినవర
సదరకూ అక్కిన అక్కినే కలమిన విశ్లేష రరావి నూగిన వివరి
నిదంధా ప్రకారద బుట్టిదాంగూ ఫి యాకద హింతుకమాది
మీండు సావిర రుపా యిగె మిారదంధా షోణీయన్న గల, అధికా
నుకసాని యన్న గల, అధికా దాపే యన్న గల, వసూలు మాదు
తక్కు బాబతిన ఫి యాకదన్న దాంగూ ఆ బాబతు యావ
త్తు ఫి యాకద గళ్ళన్న దిది యువబగ్గె అధికారవదీ. కుత్తు
మీండు సావిర రుపా యిగె మిారిద షోణీ బాబతు వ, నుకసా
నిన బాబతు, వ, దాపేద బాబతు సదరకూ క్షోరి పినవల్ల
అనుకంధా ఫి యాకద గళ్ళగె దాంగూ ఆ షోణీ, వ, నుక
సాను, వ, దాపే, యువ గళ్ళన్న వసూలు మాదువ బగ్గె
అధికా ఆ బాబతు యుత్తర యావ బనాదరు నడదంధా
యావత్తు. కెలన గళ్ళగె, వ స్త్రోవలు గళ్ళగె సదరకూ అక్కి
నూగిన ఆ కేరీ బేరీ అధికార గళ్ళ దాంగూ రరావు గళ్ళు.
మత్తు, సదరకూ అక్కిన అన్నయ మాదీల ణాదంధా అధికా
మాదులాగువంధా, నెయకు గళ్ళు, రుకుము గళ్ళు, వ కానూ గళ్ళు,
యివు యావత్తు, క్షోరి పినవర యూగిన కుకుమతి నూగ
గిన షోణీ వ, నుకసానిగె, వ, దాపేకే సవక ప్రకార దిందలూ దా
గూ కాయక సాధక రిలెటి యుందలూ యాగి బానూ ఆగి
కుత్తుమీలె అధికా యువమీలె అప్రకార లానూ అనువగేదుత్తెయత్తు.

ంగుపా యిగె మిారిదమీ
బలినన ఫి యాకదియ యి
నసా ఫి నూ స్కాలకాబు క్షోరి
పినవరు మాదు బతుదు.

కరుణాయతీమేలంద
కాం. పునకవరు ఆముకు
కుమతీకూరననపట్టెన
శ్లోయననాపనకమూదలు
కుశింబునగ్రే.

౧ సనకగ్రాహం నేలయినక కనలే అట్టిక... సనీ క ఆమినవనీక
తరా వునశ్శబ్ద కిల్యదాథా ప్రకారదాగిరదంధా ఘయా నకమత్త
యా వ ఘియా నద నీయోగ గే ఘీనీ అథవా సుకనాకు. అథవా
దావే యింధాద్దరమూలులను అథవా మాలు మిశ్రకటే.
విషయదత్త కంటి పుష్టవిని ద్దాగ్రే అంధాద్దర శిం ముత
మీందు నావిర రుపా యిగి మిరిదంధాద్దర ఘియా నకయ
యననాపనకు సదరే నొలకా బు క్షింబి కనవరు మాదలు
కుశింబదాగి పుష్టయ పక్షకారలు గాన్య యాగి యావిమేనీ
సని మాదిదాగ్రే అథవా అవక ఆమిని క (వకెల) సనిమా
దిదాగ్రే అథా ఘియా నదన యననాపనకు మాదఅక్కి సదరే
క్షింబి కనవరిగి అధికారవదేదు అట్టియతక్కు.

మోలులకను వనూమాది
దాన... కుపోయివరిగి
కమి మామీ నాదాగ్రే
క్షింబి కనవరు అథాఘి
యా నదనయననా పనకు
మాదలుకుదు.

౨ యావ ఘియా నదనీయోగనాదరు హిత్రే బాది యాగిరు
వంధా ఘీ నీ. అథవా ఆగాది, మత్త, వాదిలమేలకీ ప్రతివా
ది యింద వావే మాదీనానాదా అథవా అంధవనం వవనూ
లు మాద బకుదాగిరువంధా ఘీనీ, అథవా ఆగాది, యింధా
ద్దను కయాలు మాది మీలులకను వనూ మాదీనానాగి
బారే. తేనదంధాద్ద మిందు నావిర రుపా యిగి మిరిదే యి
ద్దాగ్రే క్షింబి కనవరు అథా ఘియా నదన యననాపనకు
మాదలుకుదు.

మాలకీ యదుకకవిష
యదల్ల ఆకారకూర
లాగ్రే క్షింబి కనవరుదా
వీదనకావీయనుమాద
లకుదు.

౪ సదరయా క్షింబి కనవరిగిన యావముకల్లమే యోగ
గాదరు కామీలై అల, రిరిదిటిమే.ప, అథవా యీనకా-
మీలై అల రిరిదిటిమే.ప, యింధాద్దర అథవా ప్రాక
జ్యేవిన మాలకీయ దక్షిణ విషయదత్త ప్రకం గానునాక
ఆకారారు రోరపకి. యావ నమూనీద ప్రకారనమను క్షి
దీనానాగిద్దా గాదరుసరి. ఆథాపి వనూలు మామవ ల
గ్రే ఘియా నక మాదలాగు వంధా దావీద అథవా ఆగాదేయ
నకావీ యను మాదఅక్కి బుద్ధిగి అధికారవదే.

సంభాటికీమే.పనగ్రాదీ
శియవ బాబటిక కామి
... కుపా శింబిరదా
ఘియా నదీలాగా అదే.

౫ యావ మనీయ బాబతు అథవా లుమినిన బాబతు
అథవా టీనీమే.పన బాబతు కీద టింకాదంధా శి.మతీన
అథవా బాదిగేద మట్టు నావిర రుపా యిగి మిరి ద్దా గి యి
రదంధా మనీ అథవా లుమిను అథవా టీనీమే.ప ప్రపక్షిం

+ కామీలై అల అందరి ప్రత్యక్ష.
రిరిదిటిమే.ప అందరి వారనదారనిగి నీవారి యువంధా యావ ప్రకారదాదకు
మాలుయిళకలు.
* యనకామీలై అల అందరి అనుమానికవన.
+ ప్రాక న ఘీన అందరి అననీంద వేదకీ క్షింబి కనవరు వంధా దాకు.
టీనీమే.ప అందరి యావమాలు మిళకటియ ఘీన వతియను మాదలా
గుత్తనీ అదు.

న దత్త ద్ధంధా మనుష్యుని లాగూ అజేబ రెతె యింద సనగళుః
 నే యిసవి కనే అక్షిణ కననే కలమి నేగళిన అధికారణా
 గూ కరావు యిమ కళను బదా యిసోల నాగిరు త్తవే. మత్తు
 సనగళుః నే యిసవి కనే అక్షిణ కననే కలమి నేగళిన అధికార
 యంబదాగిరు వశబ్దవశుల తేనదు అదర బదలాగి ప్సోందు
 సావిర వేబకల్లు నళనుల కాశోల నాగిరు త్తవే యంబదాగి తి
 కలమనుల మోది పోల బేతు. మత్తు సన గళుః నే యిసవి క
 నే అక్షిణ కననే డాంగూ క్రానే డాంగూ క్రానే డాంగూ క్రానే
 కలము నళోగళిన "మా లక" యంబకల్లు వశుల తేనదు అదర
 బదలాగి "మా లక అధవా భారేనదార అధవా అకాణే యనబ్బ
 సాధిలన వదిని కీగళువ బాబ తియల్ల దక్కువులు వంధా యి
 తరమనుష్య" యాకల్లు నళనుల కాశోల నాగిరు త్తవే. మదు
 సదర యా ప్ర త్రోక కలము నళనుల మోది పోల బేతు.

సనగళుః నే యిసవి కనే
 అక్షిణ కననే మోనే, క్రానే
 డాంగూ క్రానే కలమున
 కీగళిన "మా లక" యం
 బకల్లు వశుల తేనదు అదర
 బదలాగి "మా లక అధవా
 స భారేనదార అధవా అకా
 ణే యనబ్బ సాధిలన వదిని
 కీగళువ బాబ తియల్ల దక్కు
 వులు వంధా యి తరమనుష్య
 యాకల్లు నళనుల కాశోల కలు.

2 సనగళుః నే యిసవి కనే అక్షిణ గం. నే కలమి నేగళ
 నీ కేల్యదంధా ప్రకారద ప్రియా కదన కీయాతు కయి తర యావ
 ప్రియా కది విషయ దత్త సనగళుః నే యిసవి కనే అక్షిణ ప్రకార
 వాదరు, అధవా యా అక్షిణ ప్రకార కూ దివభాం కీలపికనల్ల న
 మను తేనియ అక్కి బరువంధా ప్రియా కదు ముంబ యియోళ
 గిన యన సా ప్స క్షీ కీలపికనల్ల యా అిష్ట మంబూరాద బభృక
 పోరు మాది డాంగూ కరాగిన మేలంబ ప్రియా కదు మాదికీల
 నాగి సావిర రుపా యిగి కమ్మియా ద మోలులగిన విషయవాగి
 వాదియ త్తవే కయింద స్వే సలాదరే, అధవా నుక సానిన బాబ
 తేన దాగిద్దు మున్నూరు రుపా యిగి కమ్మియా ద మోలులగిన
 స్వే సలాదరే ముందే కేల్యద ప్రకార రుకేకత యరదిద్దు అ
 ప్స వీబు లననుల మా త్ర వసూలు మాదువ విషయ దత్త వాది
 గో స్వే సలు నామే దీూర దిలె. మత్తు ముందే కేల్యద ప్రకార
 రుకేకత యిరదే వాదియ త్తవే కయింద స్వే సలు తిగదిద్దరే
 అపరని వశుళ యివర దరవి యాన కుతు క్రైతి వాదిగి దీూర
 దిలె. యావ ప్రకార వేదరే ప్రియా కద కరి నా వాదద్దాగి అధవా
 కీూసదాద ప్రకార వాదద్దాగి అధవా బరుళ అనత్ర వాదద్దాగి
 యిరువదర మూలవాగి యానత, అధవా నేలకాబుకీలపిక
 నల్ల అంధా ప్రియా కది న స్వే సలు మాదువ రిలెయిం బిూటి
 యాగిరువద్దర మూలవాగి అనత్ర స్వే కీలపికనల్ల ప్రియా కద
 మాదోల యుక్త వాగిరువ జేంబ దాగి దాఖతే యిసుల యన
 సా ప్స మాదువంధా బుద్ధి యు దప్తరద రింబా గనదత్త సదరయూ
 యరదు ప్ర సంగ గళ స్వే కి యావ ప్రసంగ దత్తాదరు బరదరే
 సదరయూ ప్రకార వాదిలె.

స్వే కీలపికనల్ల మా
 దిదంధా ప్రియా కది కల్ల
 గం. రుపా యిగి కమ్మి
 యాద మోలులగిన అధవా
 ప్రి. రుపా యిగి కమ్మి యా
 ద మోలులగిన స్వే సలు
 తిదాగి బుద్ధి ముదాఖతే
 యనుల కీూర దరయూ
 కు యి క మోలయ అక్కిల.

2 సనగళుః నే యిసవి కనే అక్షిణ ప్రకార అధవా యాలి
 క్షిణ ప్రకార ముంబ యి యోళగి కూదిదంధా యావ కీలపికన
 క్షాక నాదరు, అధవా కేల్యదే ప్స నాదరు, అధవా అమలదార

కీలపికన అమలదార
 కేల్యదే ప్స కీలపికనల్ల మా
 దిదంధా ప్రియా కది యోళ
 గి మాకా ప్స గం. రుపా యి
 గదత్రై క మోలులగిన స్వే సలు

అదే. బుద్ధి యూ దా ఖి
వీయ నున్న బుద్ధి దేహాత్మక
విఘ్నములను అధిక్తి.

నాదరు సుదరతులూ కీల పినన క్షీణినియ నిమిత్త ప్రాణి వీలూ
టి మాదిద్దర బదలు క్షీణి కీల పిననల్ల యావ మనుష్య నాదరు
ఫియా రదమాదిదరే, దాం గూ ఫి యా రదన బ్రాహ్మణి ఆగి మూ
కా జ్ఞా మోందు సావిర రుపా యు పయనా త నుక సా ని య ను
వాదిగే తీరువ విష యదల్ల తూవు అదరే అంధా సంగతి యల్ల
అంధా ఫి యా రద నీల గుగే వాదిగే విఘ్నములూరి యు అధిక్తి ల్ల. ప
రంతు అ ఫి యా రద క్షీణి కీల పిననల్ల మాద అధిక్తి లా య వి యు
త్రి బదాగి దక్షు రద రంధా నదల్ల బుద్ధును దా వివేయ నున్న బు
దరే నీల మాత్ర విఘ్నములూరి యు వదు.

యా అధిక్తి ప్రకారముననా
కు అదంధా ఫి యా రది
యోగిగే అపినన, వ, బా
రీష్టర యువరిగే కీల దరే
కా ద ఫి.

5 సుదరతులూ కీల పినన గుగే కేలకు నదికు వంధా అపినన
దాం గూ బారిష్టర యువరు, యా అధిక్తి న మీలం ద కీల దీలూ ద్లా
దంధా రుకు ముతి నీల గుగిన ఫి యా రది యల్ల ఫిల తేనదు కీ. శ్క
అధిక్తి యు వ ప్రకార పేదరే. - అపినన యూ ఫిల బా బతు -
దాం గూ విఘ్నన బా బతు పరా కా జ్ఞా అరు వత్తు, రుపా యు
వరిగిన మీ బలగ నున్న పద కీల గు అధిక్తి అధి వా వ సూలు మాద అ
ధిక్తి బాధ ప్ర ము గు వనాగి ర అధిక్తి. మత్తు, యా వ ఫి యా రది య
ల్లా దరు బారిష్టర గిగే క్షా ననల నున్న నీల మి విద. బ గ్గి అపిన గే
త్రీం. భత్తు, రుపా యు కీల తు ర్భా స్తి, ఫిల య నున్న కీల ద బా
రదు. వాది యుం ద అధి వా ప్రతి వాది యుం ద తన్న త ఫి క యుం ద
నీల మి స లా ద బారిష్టర దాం గూ అపినన యువర గు బా బతు
విఘ్నములూరి యు వనా ఫి ను మాదు వంధా బుద్ధి యూ -
రుకు ము మాదిద కీల తు ర్భా ఫి యా రది యోగి గిన విఘ్నములూ
బదాగి దీలూరి యు అధిక్తి. మత్తు, యా వ ఫి యా రది నీల గు గా దరు
సుదరతులూ ప్రకార ద విఘ్నములూరి యు ప్రకార కీల దిగిన బిల కేం
వదు నున్న వాల్గే వాల్గే దల్ల సుదరతులూ కీల పినన బుద్ధి యూ
రరా యును బిల కేం.

ఫి యా రది బ గ్గి నీల
కా బు కీల పినన వరిగే
యా అధిక్తి ప్రకార కీల ద
బిల కేం ద ఫి.

6 యా వ మీల బల గిన దా వేద బ గ్గి ముం బు యు యోగి గిన
నెల కంబు కీల పినన వరిగే యా అధిక్తి న మీలం ద అధి కార కీల
దీలూ ద్లా గి రుత్తు దీలూ అంధా మీల బల గిన ప్రత్యే ర ఫి యా రది
యల్ల సుదరీ కీల పినన వరిగే దావే మాదిదంధా అధిక్తి వల్ల న మీ
బల గిన దర వం ద రుపా యు గే యరదు అధిక్తి ప్రకార కీల ద బిల కేం
ద మీ బల గిన కీల తు ర్భా యా అధిక్తి న పరిశిష్ట దల్ల కేం బి రు వ ప్ర
కార ఫిల య నున్న కీల ద బిల కేం. సన గు బి నీల యు కు వి ఫి నీల అధిక్తి
గ నీల కల మి న ప్రకార కీల ద బిల కేం ద ఫిల య నున్న యా వ బా తే
ధిక్తి బు మి మాదు త్రా మీల అదీల బా తే ధిక్తి సుదరతులూ ఫిల య నున్న
బు మి మాదు బిల కేం.

బుద్ధుల యుం ద ప్ర బుద్ధుల ను
గ వర నర యు న క్షా. సల వ
కు నీల మి స బరుదు. అ

7 సుదరతులూ కీల పిననల్ల గవర నర యు న కేం క నిల వరు బు
రూ ర కుం ద తే బుద్ధుల నున్న నీల మి స బరుదు. అపర గ గు ప్రీ కి యు బురు.

+ క్షీణిని అ. ద కి కు ము.
* కౌ ననల అ. ద కి మీ బు న త ఫి క యుం ద కీల పిననల్ల మా తా దు వ పను.

బారిష్టర, అథవా రిందు స్ట్రానదొగ్గిన యనసాఫిన ట్రోకొలెబు
 నశ్చప్రేకి యావకొలెబున అథవా స్ట్రాపిలందదొగ్గిననీకన
 కొలెబున అథ్మాకెపి యరబేకు. మత్తు అవరప్రేకి మోబ్బని
 గి షస్ట బుద్ధుంబుదాగి కేసరిదటికు. పరంత్తు బింగిరాయి
 ని అదల్లా సనంబం నే యసవి కనే అక్కిననీ కలమిన ప్రకార
 నేమిసుల్లబ్బుథా బుద్ధరప్రేకి మోబ్బ బుద్ధియూ యా ఆక్కు అ
 మలనొగ్గిన బరువకాలదల్ల బారిష్టర అథవా రిందు స్ట్రానదొ
 గ్గిన యనసాఫిన ట్రోకొలెబున శ్చప్రేకి యావకొలెబున అ
 థవా స్ట్రాపిలందదొగ్గిన నీకనకొలెబున అథ్మాకెపినాగిద్ద
 ల్ల అవనసూ షస్ట బుద్ధునేందు ఆళ్ళదు అవనిగి షస్ట బుద్ధునేందు
 కేసరిదటికు.

పరంశ్చప్రేకి యిట్లుబా
 రిష్టర అథవా అథ్మాకెపి
 రాగిరటికు.
 మోబ్బనిగి షస్ట బుద్ధుంబు
 బదాగి కేసరిదటికు.

యొగిరువ బారిష్టర బు
 ద్ధనదక్కు పుష్కొలెబు.

౧౧ షస్ట బుద్ధును ఆనిగి యుక్తవాగి కంద. ఆకొలెబునొగ్గ
 గిన పియాకదదాం నూ కేలన నశ్చనుకొలెబున ప్రత్యప్రత్యే
 క బుద్ధుగి కుటికొడువ బాబటి యల్ల ట్రోకొలెబున బుద్ధర-
 మంబూరి యింద బందొలెబు, మాడ బరుదాద్దల్ల అప్రకార
 మాదలాగువంథా బందొలె బస్తి నొగ్గిన సదరతు ప్రకారమం
 బూరినమీలంద వ్యాఖ్యే వ్యాఖ్యేదల్ల పేర షా రనునక మాడ
 బతుదు. యా కలమిన ప్రకారే షస్ట బుద్ధును ఆనింద మాదలా
 ద బందొలె బస్తినుక మంబూరి ఆనువదరదేసీ యింద ట్రోకొలె
 బున బుద్ధర కడే ఆప్ర వాగి బరుదు కళుగిసటికు. ఆదరి అ
 థా బందొలె బస్తి నామంబూరి ఆనువవరిగి అమల నొగ్గిన
 యిరకక్కుదు.

ప్రకప్రత్యేక బుద్ధుగి
 ల్లవనసూ కంపి. కొడువ
 బాబటి బందొలె బస్తిను
 షస్ట బుద్ధియూ మాడ ఆక్కుదు

౧౨ యావ పి యా కదనల్లా దరు దాపే మాడ లాదంథా ష్చస్తి,
 అథవా నుకనాను, అథవా ఆకారా మాలమి శ్చకలు శ్చం రుపా
 యిగి మారిద్దా గిరుక్రదొలె అంథా పి యా కద పేబ్బద బాకి విష
 యవాగి ఆగల, అథవా యి ఆర ఆరదాద్దాగి ఆగల యిద్దాగల్
 దరు ఆ యావత్తు, పి యా కదనశ్చ యనసాఫి మాది నికాల
 మాడువద న్ను యావ బుద్ధును బారిష్టర నాగి, అథవా రిందు స్ట్రా
 నదొగ్గిన యనసాఫిన ట్రోకొలెబున శ్చప్రేకి యావకొలెబు
 న అథవా స్ట్రాపిలంద దొగ్గిన నీకనకొలెబున అథ్మాకెపినాగి
 యిరుక్తానొలె అంథవనుమాడ ఆక్కుదు.

యావత్తును బారిష్టర
 అథవా అథ్మాకెపి నిక
 త్రానొ అవను ౪౦౦ రు
 దొయిగి యి రిదఫియ
 దినయ నసాఫి యాడ
 టిసె.

౧౩ యా అక్కిన మీలంద యావ పి యా కద యనుక రిదియం
 వవిషయదల్ల సదరతు కొలెబున వరిగి అధికార కొదొలె
 గిరుక్రదొలె అంథా యావ పి యా కదనొగ్గిన యావ పుక్కు
 రనాదరు సదరతు కొలెబున శ్చప్రేకి సలగి కాయదేద మాతన
 బుగ్గి నారాబ్బి యాగి ఆగల, అథవా అకొలెబున వరింద యావ
 ము రావీ యన్నదరు కయాలు మాడ బుద్ధు బుగ్గి అథవా నాకయా
 లుమాడ బుద్ధు బుగ్గి నారాబ్బి యాగి యాగల యిద్దల్ల అంథా పుక్కు
 కారను సదరతు బుగ్గి యనసాఫిన ట్రోకొలెబున అపిలెలుమా
 దబతుదు. అంథా సంగతియల్ల సదరెనొలెబున మూరు-

యావత్తునాది ౧౪
 న్నుది యువవిషయ ద
 ల్ల యా అక్కిన మీలందల
 కి కారకొలెబున గిరు
 త్రాబొలె అంథా ష్చయాది
 యల్ల ట్రోకొలెబున అపిలె
 యాడ అక్కి పుక్కురగి అధి
 కారవది.

బుద్ధురారు అభవా అని అభిప్రాయపడకు నదరి కలకదబగ్గి
 అపిలకూలకమోదయింక. పరంతురులగే రూయిని అ
 దల్లా, సదరరూ ప్రకారం పక్షకారను సదరరూ ప్రకారం తూ
 పు అదన. అర పుత్తు, దివసగళు వ్యక్తిగాని సదరరూ ప్రకారం
 అపిలకన విషయం సూచనీ యన్న యరదనే పక్షకారనిగి
 అభవా అవన అపిలకనీ సూచయింక. మత్తు ముందే కేలక
 మాతన బగ్గి సెలకాబ్బు శూలకన క్షకన బూతర నిశీ
 లూమిను సూచయింక. త్రాంగిందక - అపిలకన పురి క్షామ
 యావ ప్రకార వాని అదరు సరియే అభాపి అపిలకన బ
 యింక బాబతు హంగూ తాను ప్రతివాని యాగి ద్దుకే అపి
 లకే గదు హాకూల దల్ల నివాదీ దమీ బలగన్ను శూదుపబ
 న్నీలూమిను సూచయింక. పరంతురులగే రూయిని అదల్లా
 నివాదీ దమీ బలగు సెలకాబ్బు శూలకన క్షకన పక్షక
 శూచయింకే బదాని అపిలక మారువంధా పక్షకారనిగి అకూ
 షకన బుద్ధను రుకుమ మదిద్దు తాంగూ ఆమీ బలగన్ను -
 ఆ ప్రకార శూదూల దాదక, నివాదీ దమీ బలగన బాబతు
 సదరరూ ప్రకారం బూమిను యేద బారదు. సదరరూ అ
 పిలక శూలకన వరు, అమిగి యుక్తవాని త్రింకరువ క్షక
 నిశీ శూలకనగాని యన సాఫ్ మారువ విషయదల్ల, అభవా
 పుభయ పక్షకారం ప్రికే ఫేలానే పక్షకారన అక్షిక అనివా
 దీ మారు అక్షికే బ దాని మత్తు, అమిగి యుక్తవాని త్రింకరి
 ద ప్రకారం సదరి అపిలకన విషయం బాబతు రుకుమ మూ
 ద బారుదు. మత్తు ఆ ప్రకార మూదలగు వంధా రుకుమ -
 శూలకన రుకుమ యందు తిళియ యింక. మత్తు, అదరమీ
 మన: అపిలక నది యక్షిల్ల అభవా అపాసన అగల క్షిల్ల.
 గ౪ సదరరూ ప్రకారం అపిలక మారువంధా పుభయ
 పక్షకారం అభవా అవన అపిలక యుక్తయాల మారువ
 ప్రకార శీల అయార మూదయింక. మత్తు, అవరు ఇకగ్రమ
 అపదదిద్దుల్ల ప్రియంక దయ యన సాఫ్ మూది దంధా బుద్ధని
 గి అభా పక్షకారనింద అభవా అవన అపిలక యుంద అక్షిక
 మూదల దల్ల అంధా బుద్ధను క్షిక అయార మూది అదరమీ
 వే సది మూదయింక. మత్తు, అంధా క్షికనున్న యన సాఫ్ పక్ష
 శూలకనల్ల త్రిగదు శూలకన విషయదల్ల యావ అమలచార
 నిగి అధికార దూర దిగు త్రిదూల అంధకనకదే అపిలక మారువ
 భవను కళురెన యింక.

అపిలక మూదయింక
 ఇకగ్రమ అవని క్షిక
 యార మూది మూదయింక.
 ప. పరంతు ప్రకారం ఇకగ్ర
 మ అపదదిద్దుల్ల బుద్ధను గి
 అయార మూది అదరమీ
 పక్షిక మూదయింక.

గ౫. సెలకాబ్బు శూలకన బుద్ధనింద మూదలగు వంధా -
 ప్రికే సలు శూలకన ప్రికే సవేంతు త్రికయ అక్షిక బదాని పక్షకా-
 రగాగల, అభవా అవన అపిలక యాగల, అభవా ముఖ్య
 నాగల ఇకగ్ర మతవాని సది నిశీ వేలకనున్న అంధా శూలకన
 నవరింద ప్రికే సలున్న కేలక లాగువదకిం అ ముం యింక వాని -

అపిలక మూదయింక
 దేంబదాని రూ ప్రమా
 ద అక్షిక సూరము
 బుద్ధకనకం.

మాదూఁజ్ఞాదశి అంధా మ్మేకలన మేవే అపి లనదియలక్ష్మిల్లా.
మత్తు సదరఱూ ప్రకారద వేఱుక్కి స్టాంఘు అనత్రవిల్లా.

౧౬ నెల్లకాబు క్షోఁపిణత్ర నదియు వంధా కేలన కల్పొల్లిన
ప్రత్రయ, అథవా త్ఘ్నుగళను యావ వేల్లె దలార్దరు సదరి
క్షోఁపిణ యావ బుద్ధ నాదరు దురస్తు మాద బరురు. బ్రిబ్గీ
యే నకే వేఱు విద్దా గూర్త్ర అథవా యిల్ల దిద్దా గూర్త్ర యిఁతియిల్లా.
మత్తు దురస్తు మాదువ బగ్గీ అబ్బిణ మాదు వంధా పక్షకార
సదరి ప్రత్రయ అథవా త్ఘ్నుగళు యిద్దా గూర్త్ర అథవా యిల్ల
దిద్దా గూర్త్ర యిఁతియిల్లా. మత్తు సదరఱూ ప్రకారద ప్రత్రయ
అథవా త్ఘ్ను గళను దురస్తు మాదు వంధా ద్దను బయిణ క్షో-
బ్బానల, అథవా శోదదీ యానల, వ. త్ఘ్ను యిక్తవాని త్రింఱు
వంధా కతి నిశ్చి యానల దురస్తు మాకలక్కి బుద్ధనిగి అధికార
వదీ. మత్తు ప్రియాణద నొల్లిన పక్షకార దరమి యాన ముఖ
త్తకార యావదీ బ. బగ్గీ నిశ్చిత్తువ నొల్లిన సదరఱూ ప్రకార
దురస్తు మాద త్తక్కు. అవక్త్ర వాని రత్తక్కు బిగ్గీ యోఁగ్గరిఁతి
యింద దరఱూస్తు, మాదలాదల్ల అప్రకార దురస్తు, మాద బేఱు.

నదియువంధాకలనక
కల్పొల్లిన ప్రత్రయదాం
నుత్త్రయ గళను దురస్తు
యాదువ బగ్గీ.

౧౭ మ్మ త్త పట్ట మనుష్యన మాలు మిళకతు ముంబయి బా-
మా మోల్లగడ్డు అదరకి మత్తు ౧౦౦౦ రుపాయుగి మిరదిద్దల్ల
పట్ట త్రాప్త పత్త మాది అగల అథవా మాదదీ యానల మ్మ త్త ప.
ప్లంధా మనుష్యన మ్మ త్త పట్ట త్రాఱిఁబ మోదలు గీంఱు మ్మంఱు
వశ్శ త్త బళక యావ వేల్లె దలార్దరు సదరి మ్మ త్త పట్ట మనుష్య
న యిశ్చి క్రువరన మేవే, అథవా అద్దినీ స్త్రీ వరన మేవే, అథవా ప్రి
బ్బన కింఱ అనేక యిశ్చి క్రువర అథవా అద్దినీ స్త్రీ వరయిద్దల్ల
అవరత్తేఱి మ్మ బ్బన మేవే వేగి నియ వేఱు బద బగ్గీ అథవా విభాగద
దిశ్చి బగ్గీ గమను తేగదు కేలన నదిస లక్ష్మి కేల్లిన బరదంధా మను
ష్యరిగి అధికార వదీ. దాన్యం గి. దశి విశ్చే ష్ట ప్రకారద త్రాప్త పట్ట వేగి
అథవా సదరఱూ మ్మ త్త పట్ట మనుష్యన మాల మిళకతి యోల్లిన ద
దలాద వేగి ని యావ వేగి పిగి దోరియ బరుదా గిరు త్రదోఱ అంధా
వేగి పిగి, అథవా రిణీ దూర్త్ర అరి వేగి పిగి, అథవా అంధా మ్మ త్త పట్ట
మనుష్యన దాయాదిగి, అథవా దా యాది గళగి, అథవా సదరి

మత్తు మత్తు మనుష్య
నమాలు మిళకతు ౧౦౦౦
రుపాయుగి మిరదిద్దల్ల
అదరఱూల్లిన గోద బేఱి
కందలేగి త్త్రాఱిఁబ మిల్ల
కదరగి యింధా వ్యగళ
న్యన్య లా బ్రహ్మోఁపిణ
క్షోఁపిణ మాల బిఱుదల.

+ వేగి ని. అంధా మ్మ త్త పట్ట పట్టాదాన.
యిశ్చి క్రువర - అంధా మ్మ త్రాప్త పత్త మాది అదరల్ల మాలు మిళకతియ వాదాప
దార క్షోఁపిణ మనుష్యనీంబదానిన మూద మాదల్ల ప్లంధా మనుష్యనీం.
* అద్దినీ స్త్రీ అంధా - నయిల అథవా త్తక్కు మే. పి యిల్ల దిద్దా గూర్త్ర మ్మ త్త పట్ట మనుష్యన
మాలు మిళకతియ వాదాప మదువ విషయదల్ల క్షోఁపిణ వరద అధికార
పత్త పట్ట క్షోఁపిణ మనుష్యనీం.
+ బాన్యం అంధా - దశి మాలు మిళకతు.
వేగి పి. అంధా మ్మ త్రాప్త పట్ట పట్టాదాన.
⊙ కేగి దూర్త్ర అరి వేగి పి. అంధా నొల్లిన త్రాఱిఁబ మాల మిళకతియ వాదాప మదువ
అంధా మాదలాది బాన్యం మ్మ త్రాప్త పట్ట మాలు మిళకతియ వాదాప మదువ
మనుష్యన మ్మ త్రాప్త పట్ట పట్టాదాన.

వేగేపన, అథవా దా యాదిగళ యేక్సీకూర్పరనగి, అథవా అద్విమిని
 స్త్రీపరనగి అథవా అస్మీనిగి అధికార వదే. మత్తు మృత పట్ట-
 మనుష్యున మాల మిళకతి యన్ను యోగ్రరీలేటి యుంద వది
 వాపిసుత్రి, రువాగిన్ వాబులి సొల గళన్ను అదా మాది వాది
 యూ బేడువంథా ద్దన్ను అథవా ఆప్తేకియావ దిన్నే యన్నదరు
 కీూదువ మూర్తీదాం గూ కీూడలక్త బిలకేంబదాని మృత్యూ
 పత్రమాది ఆగల, అథవా మాదదే యాగల మృత పట్ట మనుష్య
 న మాలు మిళకతు ప్రతివాదిగి దీూరదదేంబదాని యూ దరు -
 అథవా దీూరకశుఅక్తే యత్తుమాదువ బగిన్ యుద్ధ మురక్షరవాగి
 త్తపతిద్దకే దీూరి యుత్తే, త్రీంబదాని యోగ్ర మరావే ఆదల్ల
 ఆచీగేని యన్ను కీూదువ విషయదల్ల అథవా అదరం లే యరువ
 యరదనేలే వేగిపి, అథవా దా యాది గళు, అంధవరిగి దిన్నేయన్ను
 కీూదువ విషయదల్ల స్మాలకాబు కీూలపిణేన యూ వబ్బుద్దనాదకు
 రుకుమ మూడ బరుదాద్దల్లదే వాదియూతన్ను రుక్తేన బాబతు
 యావ బ్రాత్రీల బాబతి యల్లాదరు సాళిలెతు మాదిదల్ల ఆ
 బగిన్ రుక్త మృతా మనుష్యునిగి అదన్ను కీూదువ బగిన్ గల,
 అథవా అదర కేం మత్తున్ను దాం గూ పియా రదన బురకన్ను కీూ
 దువ బగిన్ గల రుకుమ మాడబరుదు. మత్తు వాదియూ -
 తన్ను రేని దూర్ అరి వేగిని య రుక్తన్ను సాళిలెత మాదిదరే, నదర
 కూ బుద్దను బారీ. మృతంథా మాల మిళకతి యన్ను అవన
 స్తాధిలెన మాదలక్తే అథవా అవన దిగి శివీ దాబులు మాదికీూ
 దలక్తే రుకుమ మూడ బరుదు.

అక్షయస్మితిదోనాద
 యేక్సీకూర్పరను వ
 అద్విమినిగి దాజివ
 పదనననన.

౧౪ మృత పట్ట మనుష్యున మాలు మిళకత ముంబయి టూమూ
 దీూగిగి ద్దు అదరకిం మతు అప్రీదు సావిర రుపా యిగి మిారదిద్ద
 ల్ల ఆబగిన్ వేగిపి యాగల, అథవా సమీ పసింబస్వనాగల, అథ
 వా షీణీ దారనాగల, అథవా అంథా మాలు మిళకతి విషయ
 దల్ల సేంబంధనా గిరువ యితర మనుష్యునాగల బరరు మూల
 క వాగి నూ యనే యన్ను కీూష్టల మృత్యూ పత్ర మాది అథవా
 మాదదే మృత పట్టంథా మనుష్యున మృత పట్టతారీలబ మేదబు
 గీూండు రున్నీరదు తింకళు ఆదబళక యావ వాల్కే దల్లాదరు
 అంథా మనుష్యును మృత్యూ పత్ర మాది అథవా మాదదే మృత
 పదువ కాలదల్ల ముంబయి టూమూ దల్ల యిర తిద్దల్ల యక్సీకూర్
 పరనాదరు అథవా అద్వినిస్త్రీపరనాదరు స్మాలకాబు కీూలపిణే
 క్కూకణే వశక్తే కిళగి బరదిరువ ప్రకార యూదిలె యన్నాదరు అ
 థవా వేబ్బు వన్నాదరు కీూడతక్తద్దు. మత్తు మృత్యూ పత్ర మాది
 అథవా మాదదే మృత పట్టంథా మనుష్యును ముంబయి యిలా
 బీద యావ స్వళుదల్ల యిరుతిద్దనేలె అస్వళుదల్ల యక్సీకూర్పర
 నాగల అథవా అద్వినిస్త్రీపరనాగల యిరుత్తీద్దరీ అంథవను -
 యావ బుష్టే యీళగి యిరుత్తానేలె ఆబుష్టే యీళగి సరుకీూ
 దబీలకు. అందరీ మృత్యూ పత్ర మాది అథవా మాదదే మృత -

పట్టణా మనుష్యైన త్రాచీ యోగిని యుద్ధంధా అథవా అవన
 బాధ్యతే యుద్ధంధా మా లు మిశ్రకతీయ త్రపనీలు తాం గూ
 అదర మో బలసు తాం గూ అదర వుత్తన్న తాం గూ శే. మతు, మత్తు
 అంధా మనుష్యైన మేలేవే యరువంధా నాలగళ త్రపనీలు మత్తు
 అంధా మనుష్యైన నాలగళు తాం గూ వేగీని తాం గూ అంధవను
 వుత్ర పట్టణగ్రే ఆదంధా తాం గూ వుత్త్ర పత్తర బాలతు ఆ
 దంధా బయననదరిల యస్త్రీ కూర్త పరనా గల అథవా ఆదినిస్త్రీ
 పరనా గల ఆదామాది యుద్ధల్లి, అథవా యరదనేల యవరింద
 ఆదా మా దో ధాగిద్దల్లి ఆ బాలతు మో బలనీన త్రపనీలు
 మత్తు, మత్తు పత్తర వను మాది వుత్ర పట్టణా మనుష్యైన
 వుత్త్ర పత్తరల్లి త్రీళి పలాద కారణ గళిగే మపయోగన పదిస
 బతుదాద్దాగి, అథవా మత్తు పత్తర వను మాది వుత్ర పట్టణా
 మనుష్యైన పమో పద నే. పస్త్రీ గి తం. జి శోద బతుదాద్దా గి -
 బాకీల మిశ్రదిరు వంధా ద్దను బరదు అథవా మార త్రక్కుద్దా గి ప
 ల్లిదిరు వంధా మా లు మిశ్రక త్రను బరదు యాదిల అథవా వీట్టువ
 ను శోద బీలకు. మత్తు సదరతూ ప్రకారం యాదిల మేవే అథవా
 వీట్టువ మేలేవే సదరతూ ప్రకారం యేస్త్రీ కూర్త పరను, అథవా ఆ
 ద్దీనిస్త్రీ పరను సది మాద బీలకు. మత్తు అంధా యాదియా
 అథవా వీట్టువ బరాలరి అదేండు ప్రసం నాను సార యేస్త్రీ కూర్త ప
 రను అథవా ఆదినిస్త్రీ పరను స్కాలకాబు శో. పినన క్కాక ననక
 మక్ అథవా త్రాను యావ ల్లివీ యోగిని యరు త్రా. నో. ఆ
 ల్లివీ యోగిని ముఖ్య దివా న్లి శో. పినన బుద్ధన సమక్కు క్కు
 అథవా ప్రతిష్ఠి యను మాద బీలకు. ఆ ప్రకార కవధం నాదరు
 అథవా ప్రతిష్ఠి యన్నాదరు మాది స ఆక్తి సదరతూ స్కాలకాబు శో
 పినన క్కాక ననక అథవా బుద్ధనిగి యా ఆక్తి నమీలంద అధికార
 వను. తు మాది శో. ధాగిరు వదిల్ల దే ఆ ప్రకార అవరు మాది స
 బీలకేం బదాగి తరా యో శో. ధాగి యూ యుధే. అంధా యాది
 యను అథవా వీట్టువను శో. పినన వరు త్రమ్మ ద ప్రరదల్లి బు
 త్ర నవాగి యుద బీలకు. మత్తు అదరల్లి బరదిరు వ మా తి నబ్బ
 ఆ యాదిల యన్నా గల, అథవా వీట్టు వన్నా గల సదరతూ యేస్త్రీ కూర్త
 పరన అథవా ఆ ద్దీనిస్త్రీ పరన విరుద్ధ మరావేలక్తి త్రిగదు శో.
 త్రక్కుద్ద. మత్తు సదరతూ యేస్త్రీ కూర్త పరను అథవా ఆదిని
 స్త్రీ పరను అంధా యాదిల యన్నా గల అథవా యాదిల య యో
 గల యా ఆక్తి నోగిని మేలేవే దే. శ్రీదంధా ముద్ద త్ర నోగిని శో
 దలక్తి త్రా త్రా పట్టరీ అంధవనిగి అత్రి నూరు రుపా యి వరిగిదద
 మాద బీలకు.

౧౯ వేగి పయం అథవా పమో పద నే. పస్త్రీ ను, వేగినియ ఆ
 థవా విభా గద తిస్త్రీ దోరి యువదర గో. ల్లివీ వాగి సదరతూ
 ప్రకార సమను త్రిగదు క్కీల స నది సుత్రి ద్దా గి శో. పినన వరిగి
 బురూర కం. దల్లి మ వ్దా శో. పిననల్లి ముత్త్ర పత్తర మాది అథవా.

యేస్త్రీ కూర్త పరనిగి అథవా
 ఆదినిస్త్రీ పరనిగి వాలు
 మాద త్రక్కు బగి.

మాదచే వృత్రపట్టమనుష్యన వృత్రపట్టకాలదల్ల యుద్ధమా
 లు మిశ్రకతనూరియువనూర్వకతాంనూ అదరకించుచు
 ల్లయువనూర్వకతాంనూ అవనిగి యురువనాలతాంనూ వృ
 త్రుపట్టద బురుత్రేళియువనూర్వకనదరదూం యిక్కికూర్
 పరనిగి అధవా ఆద్దినిక్కిపరనిగి కుభధినమీలే. అధవా ప్రతి
 జ్ఞిదమీలే నవాలిమాదలక్కి ముత్తు ప్రతివాది యిక్కికూర్పర
 అధవా ఆద్దినిక్కిపర యురువబుగ్గి అవనకదిందకచూలుపది
 సువనూర్వకనవాలి మాదలక్కి, ముత్తు యిక్కిపిక్కిూరిపిణల్లి
 కిగి పి అధవా నవాలిపదనింపిక్కి నేంబదాని దావే మాదువంధా
 పక్షకారనిగి యావనంకతిగల్గు మాదిటి మాదికూర్గువకుక్కు
 యురుత్తదూం అనంకతి గల్గును ఆల్లశీంశువనూర్వకనవాలి
 మాదలక్కి అధికారపువనాగిరతకడ్డు.

౨౦. ప్రత్యేక యక్కికూర్పరనకదింద అధవా ఆద్దినిక్కిపర
 నకదింద సుదరదూం నూలకాబిక్కిూరిపిణల్లి సమనులేగదు అ
 వనుదాబుర ఆగువంతి మాదలతుదు. తాంనూ వృత్రుపట్ట
 వన్నుమాది వృత్రపట్టమనుష్యన వృత్రుపట్టద ప్పూచిపన్ను
 లేగదు కీంకూర్గాణాగిల్లిల్లి అంధాద్దన్ను, అధవా వృత్రుపట్టమా
 ది అధవా మాదచే వృత్రపట్టమనుష్యన వీటికొకటి ఆద్దిని
 క్కికన లేగదు కీందిల్లిల్లి అంధాద్దన్ను అంధవను దాబురుమా
 దువంతి మాదలతుదు. ముత్తు సుదరదూం ప్రకారవనమనినమీ
 అంద ఘోకని ఆగువాగ్గేనదరదూం నంకతి గల్గుబిగ్గి ముప్పుదా
 కీంపిణల్లి కుభధ మూవకక అధవా ప్రతిజ్ఞి మూవకకనవాలి
 గి బువాలి కీందువంతి మాదలతుదు. ముత్తు యిక్కికూర్పర
 ను అధవా ఆద్దినిక్కిపరను ప్రథమదల్లి బిల్లిదంధా సమను
 అమానన మాదిదరే, యావపక్షకారన అబ్బిణమేలందనదర
 దూ ప్రకారద సమను కీందూం ణాగిరుత్తదూం అపక్షకారనిగి
 అవను దందద దాబులాగి నూశురుపా యి యన్ను లేర షిలకు.
 పరంత్తు అంధవనన్ను యావ బుద్ధననమక్ష దాబురాగలక్కి వ
 మాంయిక్కిూరి ణాగిరుత్తదూం అంధా బుద్ధనిగి సాకాదనబి
 నమీలంద అంధా దందవన్ను కప్పి మాదలక్కి ముత్తు అధవా మా
 ఘు మాదలక్కి యుక్తవాగి త్రిూరిదరే అదరంతి మాదలక్కి
 అంధా బుద్ధినిగి అధికారవదే.

వృత్రుపట్టకతాంనూ పిమ్మ
 రన అట్ట ఆద్దినిక్కికనకల
 ను అద్దినిక్కిపరనాదకు
 అధవా యిక్కికూర్పరనాదకు
 రుదాబుర మాదలక్కిక. తా.
 గూడావే యునసావ ఆగువ
 కాలదల్ల నవాలి బువాలి
 దటిం.

+ ప్పూచి అందరీకీంపిణల్లి వృత్రుపట్టసాంబిలుమాదిద్దొంద ఆబిగ్గివృత్ర
 పట్టమనుష్యనమాల మిశ్రకతయవదివా పి మాదువబిగ్గికీంపిణల్లిపాద
 కీందూం ణాగువంధా అధికారపట్ట.
 # వీటికొకటి ఆద్దినిక్కికన- అందరీ వృత్రుపట్ట యిల్లిద్దాగ్గి వృత్రపట్టమను
 ష్యనమాల మిశ్రకతయవదివా పి మాదువబిగ్గికీంపిణల్లిపాద కీందూం
 ణాగువంధా అధికారపట్ట.

౩౦ వృత్త్యవక్తమాది అథవా మాదడి వృత్తపట్ట మనుష్ట
 నమాలు మిశ్రకతి యోగింద వేగిని, అథవా విభాగద రిస్సే,
 అథవా మా లమిశ్రకతి దోరి యువ విష్ణయదల్ల యో అక్ష్వి
 నోగినిన తరాపుగళ అనయ త్రిగిదంధా సమని నోగి వృత్తప
 ష్ట మనుష్ట్రన మాలు మిశ్రకతి మేవే దావే యిరువంధా మను
 ష్ట్రను చన్నదావే యన్న దాబుర మాది సావిలె యు మాదవీ
 కింబదాగి బాదిరా తి యన్న ప్రసిద్ధ పదిసి అగల అథవా-
 యితర రి తి యింబా గల సూర్యనే యన్న వీద బిలె కింబదాగి
 షియా కనమాదు వంధా వక్తకారణి సదరయూ సోలకా బుకీం
 పినన యావ బుద్ధనా దరు రుకుమ మాద బతుదు. సదరిలూ
 రిరా తి బాబురు రుకుమ కయె శ్కలక్ష్మా. ఠాం గూ సదరిల సూ
 ర్యనేద యావత్తు, రుక కనూ సదరిల బుద్ధ ను రుకుమ మాదువ
 ప్రకార అంధా వక్తకారణు తేరతక్ష్మ. మత్తు త్రిగిని యుక్తవా
 గి త్రోలిదల్ల సదరయూ ప్రకారద సూర్యనే యన్న వీద వవి
 ష్ణయదల్ల, ఠాం గూ ముందే యావ ది వసద వరిగాదరు సమ
 నిన భోకని యన్న మాద తక్ష్మత్రుమాలు మాదువ విష్ణయదల్ల
 రుకుమ మాద అక్ష్వి ఠాం గూ సదరయూ ప్రకారద సూర్యనే యన్న
 ప్రసిద్ధ పదిస అక్ష్వి అథవా వీద అక్ష్వి సాకాద వేళ్ల దోరి యువ
 గోలకార కార ల విష్ట్ర తే సదరయూ ప్రకార మాద అక్ష్వి సదరయూ
 బుద్ధనినే అధికారవనే.

సోలకా బుకీం పినన
 వక్తకారణి సదరయూ
 సోలకా బుకీం పినన
 వక్తకారణి సదరయూ
 సోలకా బుకీం పినన
 వక్తకారణి సదరయూ

౩౧ సదరయూ ప్రకారద సమనినలూ దరు అథవా సం గతియ
 లూ దరు క్షమిగి యుక్తవాగి త్రోలిదల్ల తమ్మ కీం పినన క్లా
 క కన హిస రిలే సదరిల సమనిన అథవా ----- దావేద బా త్రి
 యల్ల అక్ష్వి వ బున్న ముంబ యి బాల్సి కి నోగిని భరా యి సువ
 విష్ణయదల్ల సదరయూ సోలకా బుకీం పినన బుద్ధను రుకు
 ము వీద బతుదు. మత్తు అంధా బుద్ధను రుకుము మాదువంధా
 కిల సక్ష్వి త్రి అక్ష్వి వలు రుకుమ కమాద బిలె కు. ఠాం గూ అంధా త్రి
 వల్ల నోగినింద ఆదా అగతక్త మీ బులనన్న సదరిల కీం పిన
 క్లాక కన తేగదు కీం గు బతుదు. మత్తు, ఆదా మాద తక్త మీ
 బులనన్న సదరయూ కీం పిన క్లాక కన సరి నికీ రుకుమిన
 మేవే తి కీం పిన బుద్ధన ప్రత్రం తర సరి యిరువంధా రుకు
 మి నమీలంద ఆదా మాద బిలె కు. అంధా రుకుము త్రిదామాదు
 వ విష్ణయదల్ల సాకాద త్రిధార పుష్కర్పా గి యిరువదేందు త్రిళియ
 తక్తదు.

అక్ష్వి వల్ల సు బాల్సి కి నల్ల
 యంద తక్త బుక్త రుకుము
 మాదువ లిగి.

౩౨ యా త్రిపు ఠాం గూ సన ౧౪ శి. నే యిసవి కనే త్రిపు
 యిపు మీందే త్రిపు అదేందు త్రిళిదు యిపుగళ అథవననూ-
 మాద బిలె కు. ఠాం గూ సదరయూ త్రిప్తినోగినిన తరాపు యా
 త్రిప్తినోగినిన తరావిగి విరుద్ధ వాగి యిల్ల దంధా ద్దు యా త్రిప్తినల్ల
 మన: బరదు తరాయిని అదేందు త్రిళియ బిలె కు.

యా త్రిపు సన ౧౪ శి. నే
 యిసవి కనే త్రిప్తిన బాగవ
 దింబ దాగి యా త్రిప్తిన అథవ
 దన్నూ మాద తక్తదు.

విలబలుతు పరిశీలు.

మొబలుగు.	ప్రత్యేకమునా- * సపినేయపునగళుగి.	దార. పనబగి.
	రుపాయి ఆణి	రుపాయి ఆణి.
౬౦౦ రుపాయిగి మొరిద్దాణి.	౬ ౪	౬ ౦
౭౦౦	౭ ౫	౭ ౦
౮౦౦	౮ ౬	౮ ౦
౯౦౦	౯ ౭	౯ ౦
౧౦౦౦	౧౦ ౮	౧౦ ౦
౧౦౦౦ రుపాయిగి మొరిద్దాణి	౧౦౦౦ రుపాయిగి మొరిద్ద ప్రత్యేకము రుపాయిగి మొరిద్ద ౧౦౦౦ ఆణి.	౧౦౦౦ రుపాయిగి మొరిద్ద ప్రత్యేకము రుపాయిగి మొరిద్ద.

అభిప్రాయ దాంశు కారణ యివునగళు తపసలు.

ముంబయి యొక్క గిన స్కూలుకాబుకూలకనవరిగి ననగళు
నేల యిసువి నాణి అక్షి నమీలతంద అక్షి నూరురుపాయి పరియం
క్రమ వి యా నదగళు యినసాఫ్త మాడలక్తి యిరువ అధికారవనగళు
బద్దా యిసు తక్కు యుక్తవాగిరు త్కదీ యంబదాగి నవలె
నర మత విరు వద్దరింద యివిషయ దల్ల నర కారక్తి లూ దిలరమా
దికూలకాగిరు త్కదీ. స్కూలుకాబుకూలకనవరిగి వి యా నదు మా
దువ విషయ దల్ల యిరువ థా సీయ థాంశు మొయిదీ
యివు దాపేద మొబలుగు అక్షి నూరు రుపాయిగి మొరిద్దాణి
వి యా నదు మాదువంధవనిగి యిల్లదదాంశి అగు త్కదీ యొద్ద
రింద అంధవనిగి నిరభక విల్లంబ దాంశు అదభాణి దాంశు
దొద్ద నుక సాను సు. భవిసు త్కదీ. మత్తు స్కూలుకాబుకూలకన
నకా యిదీ యొక్క గి నేల విదంధా సక్తి మ్మ దాంశు బులదు
నికావే మాడ తక్కు రిలతి మ్మ కార యి న సాఫ్త యావకూలకన
త్తి అగు త్కదీల అంధాకూలకన యిల్ల దిద్దరింద వి యా నదు
మాదువంధా వర వి యా నదు సాదా యిద్దు గ్గం. రుపాయిగి
మొరి యిద్దరీ, అంధవరిగి యి న సాఫ్త దొరి యలక్తి మ్మ తిలం
ద్ద మాదిద దాంశి అగు త్కదీ బునగళు నర కారక్తి లూ దిలరమా
కూలకాగిరు త్కదీ. స్కూలుకాబుకూలకనవరిగి యిష్ట కర
వాగి త్కూలకన వనిగి న ప్రమాణ దిలం గి త్కూలకనకాగిరు

* సపినే-అందరి సాక్షి దారణిగి కిందువంధానమన.

అదల్లా, ఫి యా రెడమాడ ఆక్టంబ్బా యే నకే బునరు ఆమ్మ
 దావే జిం. రుపా యిగే మిారి యిరలగా అదనున న్నొలకాబు
 కీలా బి న అధికారద కేళ్ళిగే ఆరువదరదీసే యింద జిం. రుపా
 యిగే మిారిద్ద మీ బలగిన మేలే ఆమ్మదావే యనున అట్టు అట్టు
 రు మత్తు ఆకరాది న మీ బలను జిం. రుపా యిగే బరు భవా గి మి
 రి యిద్దానూత్రి పుల్లయ పక్షకారర అనుమతి యింద అన్యేనూరు
 రుపా యింద ఫి యా రెడ యిన్సే న్నొలకాబుకీలా బి న అట్ట మాది
 దరు. మత్తు, యా ప్రకార మాదుపంథాద్దు సుప్రీమకీలా బి న
 నల్ల యినసాఫ్ అదరే పియ ర ఆగు ఆక్టంబ్బాద్దు అగ బారదీంక
 లూ ఠాంగూ ఆక్షే ద్ద దనికావే అగ బి కేంక లూ మాదుత్తా
 రి- పురంతు యిదు కా యిదీక్కి విరుద్ధవాగి అదీ యిం బదాగి న్నొ
 లకాబు కీలా బి న వరు రదా యిని యిరుత్తా రి.

న్నొలకాబు కీలా బి న అట్టాద్దరిగే యిన్సే అధికారకీలా
 ద బి కేంక బదాగి సుప్రీమకీలా బి న బద్దర అనుమత వదీ.
 మత్తు అవర అభిప్రాయ రింక అదల్లా ఆకరాది యా బతు
 మీ బలను గం. రుపా యిగే మిారిదిద్ద అట్ట అట్ట యినసాఫ్
 మాదు ఆక్కి సదరే బద్దరిగే అధికార వనున యి మాదు యేకు. ఆ
 దరే జిం. రుపా యిగే మిారిద మీ బలగిన యి న సాఫ్ సదరే కీలా
 బి న వారి ప్పర బద్దను మాదు ఆక్కుదు. మత్తు, జిం. రుపా యిగే
 మిారిద మీ బలగిన ఫి యా రెడ యిద్దల్ల యే నకే క్షతీ క్షిన్సే
 సుప్రీమకీలా బి న అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట
 రరాపు మాదు యేకు. యినున అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట
 అదల్లా ఆకరాది న మీ బలను గం. రుపా యిగే మిారి యి
 ద్దల్ల పక్షకారకు ఆమ్మోళ్ళిగే సమ బూతి మాదికీండు ఆమ్మ
 దావే ద ని కావే యనున న్నొలకాబు కీలా బి న అట్ట మాది కీలా
 బదుదు.

యినున అవర అభిప్రాయ రింక అదల్లా మత్తు పక్ష
 మాది అధివా మాదదీ ప్పు ఆ పుష్ట మనుష్కన మాలు మిళ్ళకతు
 ప్పలా సే మీ బలగిన మీ యిగే యిద్దల్ల వికీలా రి యా కా సా
 సా రింక బరవర ఆక్కి కేయ ౧౪-౧౫ నే వష కే దల్ల జి నే ఆక్కి
 ప్పర వే బదాగి ౧౨ ల రెడ బా బతు రరా యి కీలా బి న గుపం
 ఠా ఆక్కి సీ యిగే అధికార దంకే అధికార వనున మాలు మిళ్ళక
 ఆ యి యిగే న వేగే ని విషయ దల్ల ఠాంగూ విల్లా గద రిన్సే విష
 య దల్ల యిరువ. ఠా ఫి యా రెడ కళ్ళ యి న సాఫ్ మాదు ప బా
 బతి యిల్ల కీలా ద యేకు. కలకత్తీ యి యిగే న న్నొలకా బు కీలా
 బి న అధికార వనున బద్దా యిగువ విషయ దల్ల ఠాంగూ
 అకీలా బి న అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట అట్ట
 రాపు మాదు ప విషయ దల్ల బంగాల ద వే ప్పు పనే. బ గవర నర
 సా రింక బరవర వే ప్పు కీ బి వ కే న సు అ నల్ల ఆక్కి న మ కూ దీ
 యనున గు బు బా యి సు బ్బదీలా బి న గుత్తదీ మత్తు అదరంకీ.

అక్షి న మ సూదీ పరం తు శీలా యోగ న ల్ల ధ్ధరిగి యరదనేత
 రదాద యిసుక అధికార శీలా దువ విష యదల్ల ముం బయి
 గవరనర సాదే బరవర క్కా న సల నల్ల గుబ్బ రాయ సువ విక్ర
 రమాదిరుత్తదీ మత్తు ముం బయి యీ ధ్ధరిగి న సాకల కాబ్బ
 శీలా యోగ న ల్ల ధ్ధరిగి లాస్తి అధికార శీలా దలక్ర ద్దు యుక్ర వా
 నెరుత్తదీం బదాగి వికార మాదిరువ ప్రకార యిదర లనలేరు
 వ అక్షి న మ సూదీ యల్ల రరావు యిరుత్తదీ.

బముబ్బ యీ రుకుమ బందిగాన
 అల్లనవాల ముస్తలా బరుబ్బరత
 అనరా బలనవరనర సాదే బలా
 దద్దురదరయిల్లలా స క్కా న సల.

ముకామమస్తీ,
 క్కానసలకయీరి.
 తారీలక్ష్మీబలాయి
 సనగ్రయినవి.

అపలపనదాల ఒక యీలసాదేబ్బ
 దే ముటి సీక్ర బారి నన బలనరకార
 యివరసది.

(True Translation)
 VENAYEK WASSODEW,
 Oriental Translator to Government.